

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته پرستاری کودکان

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۸

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان

رشته: پرستاری کودکان

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در پنجاهمین جلسه مورخ ۹۱/۱۲/۸ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره ها را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر بهرام عین اللهی

معاون آموزشی

رای صادره در پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمد حسن طریقت منفرد

سرپرست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

برنامه آموزشی رشته پرستاری کودکان در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

مقدمه:

کودکان به سبب آنکه قادر به دفاع از حقوق اجتماعی خود نیستند، ممکن است از جنبه های مختلف مانند نیازهای مرتبط با رشد و نمو، پایش شاخص های سلامت جسم و روان، نیازهای فرهنگی اجتماعی و توجهات معنوی مورد غفلت قرار گیرند. برای پاسخگویی به این نیازها، رشته های تحصیلی گوناگونی در دنیا دایر شده است و دانش آموختگان این رشته ها در زمینه های مختلف تربیتی، حقوقی، پزشکی، مددکاری اجتماعی و نظایر آن، آموخته ها و مهارت های خود را در جهت حمایت از کودکان در اختیار خانواده ها و جامعه قرار می دهند.

رشته پرستاری کودکان یکی از رشته های یاد شده است که در حوزه سلامت در خدمت این قشر از جامعه قرار دارند. تلاش کمیته بازنگری این رشته برآن بوده که با گنجاندن نیازهای آموزشی در برنامه، با تربیت نیروهای دانش پذیر، آگاه، خلاق، متبحر و دلسوز، در جهت خودباوری و خودکفایی و اعتلای سلامت کودکان گام بردارند.

عنوان و مقطع رشته به فارسی و انگلیسی:

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان

Pediatric Nursing(MSc)

تعریف رشته:

رشته پرستاری کودکان در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته شاخه ای از رشته پرستاری است که دانش آموختگان آن با کسب تبحر و مهارت کافی با محوریت ارائه مراقبت های جامع بالینی پرستاری از پیشگیری اولیه تا توان بخشی، در وضعیت سلامت و بیماری به کودک و به تبع آن، خانواده و جامعه، قادر خواهند بود که با بکارگیری اصول ارتباطات انسانی و اخلاق حرفه ای، نیازهای بیولوژیکی، روانشناختی، اجتماعی و فرهنگی مددجو را در عرصه خدمات پرستاری کودکان شناسایی کرده و به منظور تأمین، حفظ و ارتقای سلامت آنها اقدامات لازم را معمول دارند.

* در این برنامه، منظور از کودک، تا استقرار بخشهای نوجوانان در بیمارستانهای کشور، مددجویان زیر ۱۸ سال است.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

- قبولی در آزمون ورودی مطابق با ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- دارا بودن مدرک کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته در رشته پرستاری، اخذ شده از داخل یا خارج از کشور (مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)

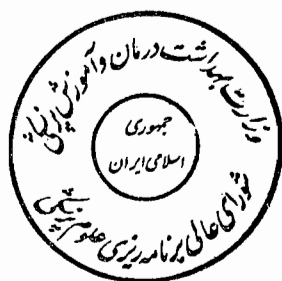
مواد امتحانی و ضرایب آن:

ردیف	مواد امتحانی	ضرایب
۱	پرستاری داخلی- جراحی	۲
۲	پرستاری کودکان	۴
۳	پرستاری بهداشت مادران و نوزادان	۳
۴	پرستاری بهداشت جامعه	۲
۵	پرستاری بهداشت روان	۱
۶	زبان عمومی	۲
	جمع	۱۴

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

همگام با توسعه دانش و فناوری و نیاز به اعتلاء خدمات در نظام سلامت و رفاه اجتماعی دوره کارشناسی ارشد رشته پرستاری کودکان در بیشتر دانشگاه های معتبر دنیا نظیر کانادا، آمریکا، انگلستان و استرالیا دایر گردید. در ایران با حمایت وزارت علوم و آموزش عالی وقت از سال ۱۳۵۴ مجوز برنامه های آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری که به همت پیش کسوتان این رشته خانم ها شفیقه هروآبادی و دکتر سادات سید باقر مداح در انجمن پرستاری ایران تهیه و تدوین شده بود به مراکز آموزش عالی پرستاری دانشگاه ملی سابق (دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی فعلی)، مرکز پزشکی ایران سابق، انستیتو عالی پرستاری فیروزگر و انستیتوی روانپزشکی ایران اعطا و رشته پرستاری کودکان در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته در مهر ماه سال ۱۳۵۵ در مرکز پزشکی ایران سابق به پذیرش دانشجو مبادرت کرد. با پیروزی انقلاب اسلامی و بازنگری برنامه های کارشناسی ارشد پرستاری، دو برنامه آموزشی تحت عناوین آموزش پرستاری با پنج گرایش (داخلی و جراحی، کودکان، روان پرستاری، سلامت جامعه و مدیریت) و مدیریت خدمات پرستاری با چهار گرایش (داخلی و جراحی، کودکان، روان پرستاری، سلامت جامعه) تصویب و به تدریج دانشگاه تربیت مدرس و دانشکده های پرستاری وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی در استانهای دیگر کشور از سال ۱۳۶۱ موفقی به اخذ مجوز و پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری گردیدند. در آخرین مصوبات (سال ۱۳۷۴) پرستاری کودکان به عنوان یک گرایش در دو برنامه، دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته آموزش پرستاری و کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات پرستاری بوده است.

جایگاه های شغلی دانش آموختگان:

- ۱- بیمارستان ها، مراکز بهداشتی- درمانی و مراکز توان بخشی در حیطه های پرستاری کودکان (دولتی - خصوصی)
- ۲- درمانگاه های کودکان
- ۳- مراکز مراقبتهای سرپایی از اطفال
- ۴- کانون های اصلاح و تربیت کودکان
- ۵- مدارس
- ۶- مراکز تحقیقات، شرکتهای دانش بنیان و مراکز رشد
- ۷- پرورشگاه ها و شیرخوارگاه ها
- ۸- کلیه سازمان ها و ارگان های نیازمند به خدمات پرستاری کودکان

فلسفه (ارزش ها و باورها):

در تدوین این برنامه، بر ارزش های زیر تاکید می شود:

- انسان به عنوان جانشین خدا دارای شان، کرامت، قداست، حرمت و منزلت والایی بوده و سلامت از حقوق اساسی او است.
- انسان سالم محور توسعه پایدار است.
- سلامت محوری و توجه به سه سطح پیشگیری اولویت اول نظام سلامت است.
- مشارکت و تصمیم گیری های مربوط به سلامت کودک و خانواده حق آنان است.
- ارائه خدمات خانواده محور که از اهداف اصلی پرستاری کودکان است.
- رعایت عدالت اجتماعی (برابری در بهره مندی از خدمات سلامت) در ارائه مراقبت های بهداشتی به مددجویان، بدون در نظر گرفتن اختلافات اقتصادی - اجتماعی، نژادی، مذهبی و جنسی ضروری است.
- تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت کودک و خانواده هدف اساسی پرستاری کودکان است.
- ارائه مراقبت به کودک براساس دیدگاه جامعه نگر و جامع نگر است.
- برنامه های آموزش پرستاری در این مقطع به منظور تربیت افراد در راستای رشد، خلاقیت، ابتکار، شایستگی، خودباوری و دانش پذیری است.
- آرمان این برنامه آموزشی تقویت روحیه یادگیری و خودآموزی است.
- رعایت اخلاق حرفه ای محور در ارائه خدمات پرستاری به کودک و خانواده ضروری است.

دورنما (چشم انداز):

در ده سال آینده، آموزش رشته پرستاری کودکان، متناسب با استاندارد های آموزشی جهان رشد خواهد کرد، نیازهای نظام سلامت به این نیروها تا حدود زیادی تأمین خواهد شد و این رشته از لحاظ تولید دانش مرتبط و کیفیت خدمات در منطقه از کشورهای برتر خواهد بود.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره، تربیت پرستارانی آگاه، متبحر، کارآمد، مسئولیت پذیر، حساس و پاسخگو است که با تلفیق و کاربرد علم پرستاری و سایر علوم مرتبط و عملکرد مبتنی بر شواهد در عرصه های مختلف جامعه از قبیل مراکز بهداشتی، درمانی و توانبخشی در حیطه پرستاری کودکان، مهارت های خود را در زمینه های مرتبط در اختیار جامعه قرار دهند.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان:

دانش آموختگان این دوره قادر خواهند بود:

- مراقبت های پرستاری را مبتنی بر فرآیند پرستاری: بررسی و ارزیابی، تشخیص، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی در عرصه های مرتبط ارائه دهند.
- وضعیت سلامت کودک و خانواده را در موقعیت های مختلف پایش و پی گیری نمایند.
- اقدامات لازم در راستای آموزش، حمایت و مشاوره را به کودک و خانواده ارائه نمایند.
- برای شناسائی و حل مسائل سلامت کودک و خانواده، توان تصمیم گیری خلاق و مناسب را داشته باشند.
- توانایی کار تیمی را در شرایط گوناگون در نظام سلامت را داشته باشند.
- از توانمندی های لازم در امور پژوهش های کاربردی برخوردار باشند.
- از فناوری ها و دانش روز مبتنی بر شواهد در جهت ارتقاء کیفیت مراقبت های کودکان بهره برداری نمایند.
- یاد گیرنده مادام العمر باشند.

نقش های دانش آموختگان در جامعه:

- مراقبتی - حمایتی
- پیشگیری و مروج سلامت (براساس برنامه ها و دستورالعمل کشوری)
- آموزشی - مشاوره ای
- پژوهشی
- تشخیصی (پایش)
- مدیریتی و برنامه ریزی سلامت

وظایف حرفه ای دانش آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

در نقش مراقبتی و حمایتی

- برقراری ارتباط مناسب با مددجو، خانواده و اعضای تیم سلامت
- ارائه خدمات مراقبتی - حمایتی مبتنی بر شواهد در سطوح مختلف پیشگیری به کودک و خانواده
- بررسی نیازهای توانبخشی کودک و ارجاع به موقع بیمار به مراکز مربوطه

در نقش پیشگیری و مروج سلامت (بر اساس برنامه ها و دستورالعمل های کشوری)

- پایش واکسیناسیون مددجویان و پیگیری تا حصول اطمینان
- همکاری در برنامه های غربالگری مرتبط با نظام سلامت
- پایش، رشد و تکامل کودک
- ترویج تغذیه با شیر مادر
- پایش تغذیه کودکان

در نقش آموزشی - مشاوره ای

- آموزش مهارت فرزند پروری به خانواده
- آموزش و ارائه مشاوره صحیح و روز آمد به کودک، خانواده و جامعه در ارتباط با سلامت کودکان در سطوح مختلف پیشگیری
- مشارکت و همکاری در آموزش دانشجویان مقاطع پائین تر و کارکنان نظام سلامت در عرصه های ارائه خدمات سلامت
- مشارکت در تدوین دستورالعملهای آموزشی مرتبط با رشته با مسئولین سلامت
- مشارکت در تولید الگوها و بسته های آموزشی دانشجویان، همکاران و مددجویان

در نقش پژوهشی

- شناسایی مشکلات موجود مرتبط با سلامت کودک
- ارائه راه حل های کاربردی مناسب برای مشکلات سلامت کودکان به مسئولین سلامت
- مشارکت در انجام تحقیقات در زمینه های مرتبط و نشر نتایج آن
- مشارکت در تدوین اولویت های پژوهشی و ارائه و اجرای طرح های بنیادی و کاربردی
- انتقال دانش و به کار گیری نتایج تحقیقات در جهت توسعه و ارتقای سطح کیفیت خدمات بهداشتی- درمانی و توانبخشی
- مشارکت در تولید دانش و فن آوری در زمینه کودک سالم و بیمار
- مشارکت در تولید و معرفی الگوهای رشد و تکامل
- مشارکت در تولید ابزارهای پژوهشی و شاخص های مربوط به سلامت کودکان
- در نقش تشخیصی (پایش)
- -ارزیابی کودکان و خانواده آنها به منظور تشخیص نیاز مددجویان به خدمات پرستاری در بخشهای کودکان و عرصه های مرتبط

در نقش مدیریتی و برنامه ریزی سلامت

- مشارکت در سیاست گذاری های بخش سلامت در حیطه مرتبط
- همکاری در برنامه ریزی و اجرای برنامه های مرتبط با رشته در جامعه

توانمندی و مهارت‌های اصلی مورد انتظار

(Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

توانمندی‌های عمومی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارتند از:

* برقراری ارتباط با کودک و خانواده

* تعامل بین بخشی (برقراری ارتباط موثر سازمانی با اعضای تیم سلامت)

* تفکر خلاق و نقادانه-استدلال و قضاوت بالینی

* ارائه مراقبت‌های بر اساس فرایند پرستاری

۱- گردآوری اطلاعات (Assessment):

- اخذ شرح حال

- تجزیه و تحلیل وضعیت سلامت کودکان

- ارزیابی شرایط اقتصادی-اجتماعی خانواده

- انجام معاینات فیزیکی

- توجه به داده‌های کلینیکی و پاراکلینیکی

۲- تشخیص پرستاری (Nursing Diagnosis):

- تعیین مشکلات سلامت کودک و خانواده

- اولویت بندی مشکلات بالقوه و بالفعل سلامت کودک

- تعیین علت مشکلات فوق

- تشخیص پرستاری

- تفسیر داده‌های مرتبط با آزمایشات، رشد و تکامل و عوارض دارویی و مطلع نمودن پزشک

۳- برنامه ریزی مراقبت (Planing):

- تعیین نتایج مورد انتظار

- طرح برنامه مراقبت پرستاری مبتنی بر نیاز فردی کودک و خانواده

۴- مداخلات پرستاری (Implementation):

- ارائه مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد

- رعایت اولویت‌ها در ارائه مراقبت‌ها

۵- ارزشیابی (Evaluation):

- بررسی دستیابی به اهداف

- باز خورد به مراحل قبل در صورت لزوم

- ایجاد تغییرات لازم

۶- گزارش و ثبت (Documentation):

- گزارش و ثبت اقدامات و مشاهدات پرستاری (مستند سازی)

* مراقبت و پایش کودک:

- تثبیت (Stability) و پایش علائم و نشانه‌های حیاتی نوزادان و کودکان

- انجام محاسبات و اجرای دستورات دارویی

- حمایت‌های روانی از کودک و خانواده
- انجام اقدامات مداخله‌ای (procedures) مجاز برای نوزادان و کودکان
- پایش رشد و تکامل کودک از نوزادی تا نوجوانی
- پایش و انجام اکسیناسیون کودک طبق پروتکل‌های موجود
- مراقبت‌های اختصاصی از نوزادان و کودکان به ویژه در زمینه زردی، سبتهی سمی، تغذیه به ویژه در لب شکر و شکاف کام، مراقبت‌های تسکینی، نوزادان نارس، عفونت‌های بیمارستانی، شیردهی مادران، دیالیز، ناهنجاری‌های مادرزادی، سوختگی، جسم خارجی و فوریت‌های دیگر.

- آشنایی با روش استفاده از وسایل موجود در مراکز بهداشتی و بخش‌های کودکان

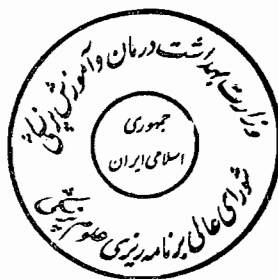
* آموزش-ارزشیابی مراقبت‌ها و پایش:

* پژوهش و جستجوگری:

- طرح مشکل
- طراحی و تدوین پروپوزال
- تدوین پرسشنامه روا و معتبر
- گردآوری و تحلیل داده‌ها
- تهیه گزارش و پژوهش
- مدیریت پژوهش
- توان استفاده از نتایج پژوهش در ارائه مراقبت‌ها
- نگارش مقاله علمی

* مدیریت:

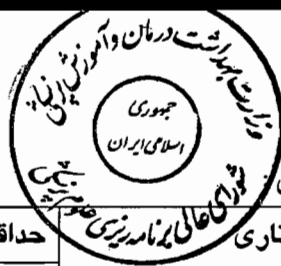
- پاسخگویی به کودک، خانواده و اعضای تیم سلامت بر اساس اصول مراقبت خانواده محور
- نیازسنجی
- تصمیم‌سازی مبتنی بر شواهد
- برنامه ریزی
- سالم‌سازی و ایمنی فیزیکی و روانی محیط کار
- پایش
- نظارت و ارزشیابی
- خود ارتقایی مادام‌العمر
- حرفه‌گرایی

ب: مهارت‌های اختصاصی مورد انتظار (Expected Procedural Skills):

ردیف	مهارت	حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری		
		مشاهده	کمک در انجام	انجام مستقل
۰۱	برقراری ارتباط درمانی با کودک و خانواده	۲	۴	۶
۰۲	پذیرش کودک (ایجاد آمادگی‌های روحی-روانی)	۲	۴	۶
۰۳	انجام مراقبت‌ها براساس مدل‌های پرستاری	۲	۴	۶
۰۴	ارزشیابی مراقبت	۲	۴	۶
۰۵	سالم‌سازی و ایمنی فیزیکی و روانی محیط	۲	۴	۶
۰۶	انجام محاسبه و اجرای دستورات دارویی گزارش عوارض دارویی	۲	۴	۸
۰۷	آموزش	۲	۴	۶
۸	کنترل جذب و دفع الکترولیت‌ها	۲	۴	۸
۰۹	کنترل تغذیه و رژیم‌های درمانی	۲	۴	۶
۱۰	بررسی و مدیریت درد (تحت نظر پزشک)	۲	۴	۶
۱۱	تهیه طرح پژوهش و اجرای آن	-	۱	۲
۱۲	نگارش و نقد مقالات علمی	-	۱	۲
۱۳	تهیه گزارشات اخلاقی	۴	۲	۶
۱۴	ثبت و گزارش اقدامات انجام شده	۲	۴	۶
۱۵	انتخاب یا طراحی راهنمای مبتنی بر شواهد برای اقدامات پرستاری	-	۲	۲
۱۶	گزارش و ثبت موارد کودک آزاری	۱	۲	۴
۱۷	اجرای روش‌های علمی مهارت کار با کودک	۲	۲	۴

ج - رویه های تخصصی در پرستاری کودکان

ردیف	رویه های تخصصی پرستاری			
	مشاهده	کمک در انجام	انجام مستقل	کل دفعات
۱.	۲	۴	۶	۱۲
۲.	۴	۸	۱۰	۲۲
۳.	۲	۸	۱۰	۲۲
۴.	۲	۶	۸	۱۶
۵.	۲	۴	۶	۱۲
۶.	۲	۴	۶	۱۲
۷.	۲	۴	۶	۱۲
۸.	۱	۲	۴	۷
۹.	۲	۶	۸	۱۶
۱۰.	۲	۴	۶	۱۲
۱۱.	۲	۴	۶	۱۲
۱۲.	۱۰	۱۰	-	۲۰
۱۳.	۱	۲	۴	۷
۱۴.	۱	۲	۴	۷
۱۵.	۱۰	۱۰	۱۵	۳۵
۱۶.	۵	۵	۵	۱۵
۱۷.	۵	۵	۵	۱۵
۱۸.	۱۰	۱۰	۱۰	۳۰
۱۹.	۵	۵	۵	۱۵
۲۰.	۵	۵	۵	۱۵
۲۱.	۲	۲	۲	۶
۲۲.	۲	۲	۲	۶
۲۳.	۱	۲	۲	۵
۲۴.	۱	۲	۴	۷
۲۵.	۱	۲	۴	۷
۲۶.	۱	۲	۴	۷
۲۷.	۱	۲	۴	۷
۲۸.	۱	۲	۴	۷
۲۹.	۱	۲	۴	۷
۳۰.	۱	۲	۴	۷
۳۱.	۲	۴	۶	۱۲

۱۲	۶	۴	۲	ساکشن کودکان و نوزادان و مراقبت های مربوط	۳۲
۶	۲	۲	۲	کمک به لوله گذاری تراشه و برگزاری آن در تیم احیاء	۳۳
۸	۴	۲	۲	مراقبت از تراکئوستومی	۳۴
۸	۴	۲	۲	پایش پالس اکسیمتری	۳۵
۸	۴	۲	۲	پایش تهویه و کلیه مراقبت های مربوط	۳۶
۸	۴	۲	۲	جداسازی از ونتیلاتور طبق نظر پزشک	۳۷
۷	۴	۲	۱	مراقبت از استوما و کلستومی	۳۸
۸	۴	۲	۲	انجام انواع پانسمان	۳۹
۷	۴	۲	۱	کاربرد همووک (تخلیه و شارژ)	۴۰
۷	۴	۲	۱	اجرای دیالیز و دیالیز صفاقی و مراقبت های لازم	۴۱
۷	۴	۲	۱	شستشوی چشم	۴۲
۷	۴	۲	۱	تامپوناد بینی	۴۳
۸	۴	۲	۲	لمس و ماساژ درمانی	۴۴
۷	۴	۲	۱	رتنقیه دارویی	۴۵
۸	۵	۲	۱	استفاده از نبولایزر	۴۶

Educational Strategies:

- تلفیقی از دانشجو و استاد محوری
- یادگیری جامعه‌نگر (community oriented)
- آموزش بیمارستانی (hospital based)
- یادگیری مبتنی بر شواهد (evidence based)

راهبردهای آموزشی:

- این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است:
- یادگیری مبتنی بر وظایف (Task based)
  - یادگیری مبتنی بر مشکل (Problem based)
  - یادگیری مبتنی بر موضوع (Subject directed)
  - آموزش مبتنی بر صلاحیت های تخصصی حرفه ای
  - یادگیری سیستماتیک

روش‌ها و فنون آموزشی:

- در این دوره، عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:
- انواع کنفرانسهای داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌های و بین دانشگاهی و سمینار
  - بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - ژورنال کلاب و کتاب خوانی - case presentation
  - گزارش صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی - آموزش سرپایی - آموزش در اتاق عمل یا اتاق اقدامات عملی
  - استفاده از تکنیک‌های آموزش از راه دور بر حسب امکانات و شبیه سازی
  - مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر
  - Self education, self study
  - روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

انتظار می‌رود که فراگیران:

- منشور حقوقی بیماران (۱) را دقیقاً رعایت نمایند.
  - مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند. (لازم است این مقررات توسط گروه یا بخش مربوطه تدوین و در اختیار دانشجویان قرار داده شود.
  - مقررات مرتبط با Dress Code (۲) را رعایت نمایند.
  - از منابع و تجهیزات که تحت هر شرایطی با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
  - به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
  - در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
  - در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش در حیطه سنی کودکان را رعایت نمایند.
- * موارد ۱، ۲ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده‌اند.

Student Assessment

ارزیابی فراگیر:

الف- روش ارزیابی

دانشجویان با روش‌های زیر ارزیابی خواهند شد.

- کتابی شفاهی آزمون تعاملی رایانه‌ای OSCE OSLE
- OSFE DOPS آزمون ۳۶۰ درجه

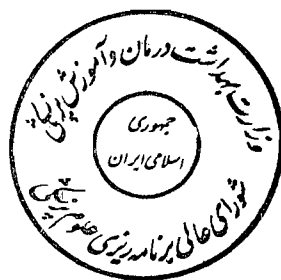
ارزیابی کارپوشه (port folio) شامل: ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمون‌های انجام شده، مقالات، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

- ★ مستمر   ★ دوره‌ای   ★ نهایی

فصل دوم
حداقل نیازهای برنامه آموزشی
رشته پرستاری کودکان
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

حداقل هیات علمی مورد نیاز (تعداد - گرایش - رتبه):

حداقل دارای یک نفر عضو هیات علمی ثابت و تمام وقت در مرتبه دانشجویی و دو نفر عضو هیات علمی ثابت و تمام وقت در مرتبه استادیاری با حداقل سه سال سابقه تدریس و تحقیق در رشته مورد نظر

کارکنان مورد نیاز برای اجرای برنامه:

کارکنان معمولی بخش های مرتبط با ارائه خدمت به کودکان و نوزادان

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

فضای عمومی مورد نیاز عبارتند از:

- کلاسهای درسی
- اتاق ویژه کارآموزان و کارورزان - اینترنت با سرعت کافی
- سالن کنفرانس
- بایگانی آموزش
- اتاق استادان
- اتاق رایانه
- دسترسی به ژورنالهای علمی به روز
- Skill lab

فضاها و عرصه های اختصاصی مورد نیاز:

- Skill lab
- بخش بالینی کودکان و نوزادان
- آزمایشگاه ژنتیک
- NICU - PICU
- تجهیزات شبیه ساز ویژه پرستاری کودکان
- درمانگاههای تخصصی کودکان و نوزادان

جمعیتهای مورد نیاز: نوزادان - کودکان - نوجوانان - خانواده ها - مهد کودک ها - مدارس

سایر حیطه های علمی مورد نیاز:

علاوه بر اعضای هیات علمی و کارکنان مورد نیاز جهت اجرای برنامه، گروه آموزشی مربوطه می تواند از همکاری رشته های ذیل برخوردار گردد:

متخصص و یا فوق تخصص کودکان و نوزادان

رشته های روان پزشکی کودک و نوجوان، ژنتیک، پاتولوژی، آمار، اپیدمیولوژی و متخصص فن آوری اطلاعات

عرصه های آموزشی مورد نیاز:

- بیمارستان ها و بخش های تخصصی کودکان و نوزادان
- مراکز بهداشتی - درمانی و پایگاه های پزشک خانواده
- درمانگاه های کودکان، مراکز مراقبت سرپایی از کودکان
- مراکز نگهداری از کودکان بی سرپرست (شیرخوارگاه ها و پرورش گاه ها)
- مراکز حمایتی و توان بخشی کودکان
- کانون های اصلاح و تربیت
- مدارس و مهد کودک

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته پرستاری کودکان
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

نام برنامه : کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان

طول دوره و ساختار آن:

مطابق آئین نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

تعداد کل واحدهای درس:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر می باشد:

واحدهای اختصاصی	۲۸	واحد
پایان نامه	۴	واحد
جمع کل	۳۲	واحد

تذکره:

تذکر ۱: - ساعات حضور در عرصه های کارآموزی و کارورزی مطابق با ساعت شیفت های کاری، از شنبه لغایت پنج شنبه خواهد بود. (۶ ساعت عصرکاری - ۶ ساعت صبح کاری - ۱۲ ساعت شب کاری)

تذکر ۲: گذراندن کارگاه های آموزشی کارگاه مهارت های ارتباطی-کارگاه ایمنی کودک، کارگاه کنترل عفونت در بخش های نوزادان و کودکان -کارگاه ارتقای کیفیت خدمات و حاکمیت بالینی - کارگاه خدمات مبتنی بر شواهد برای دانشجویان الزامی است ارائه گواهی از دانشگاه های معتبر مورد قبول است.

کارگاههای فوق توسط گروه آموزشی، با همکاری با متخصصین و گروههای آموزشی دیگر طراحی و ارائه خواهند شد.

تذکر ۳: کارآموزی و کارورزیها در ایام تعطیل با توجه به امکانات و نظر مدیران آموزشی دانشکده می تواند اجرا شود.

تذکر ۴: ازتمام ظرفیت های آموزشی و بالینی برای آموزش این دوره استفاده گردد.

شرح دوره :

نیم سال اول: جمع واحد: ۱۰ واحد

*دروس نظری و عملی: ۸ واحد(کدهای ۱-۲-۳-۴-۸-۹) به مدت ۲/۵ ماه
*کارآموزی: ۲ واحد(کدهای ۴-۸-۹)، به مدت ۲ ماه
*تعداد کشیک: ۱۵ کشیک: ۲ شب کار - ۸ صبح کار - ۵ عصر کار
*کارگاه های آموزشی: کارگاه مهارت های ارتباطی-کارگاه ایمنی کودک

نیم سال دوم: جمع واحد: ۷/۵ واحد

*دروس نظری و عملی: ۵ واحد(کدهای ۶-۷-۱۰-۱۱-۱۶) به مدت ۲ ماه
*کارآموزی: ۲/۵ واحد(کدهای ۱۰-۱۱-۱۶)، به مدت ۲/۵ ماه
*تعداد کشیک: ۱۷ کشیک: ۴ شب کار - ۷ صبح کار - ۶ عصر کار
*کارگاه های آموزشی: کارگاه کنترل عفونت در بخش های نوزادان و کودکان
*ثبت نام و شروع پایان نامه

نیم سال سوم: جمع واحد: ۸/۵ واحد

*دروس نظری و عملی: ۴/۵ واحد(کدهای ۵-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵) - ادامه پایان نامه به مدت ۲ ماه
*کارآموزی: ۴ واحد(کدهای ۵-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵)، به مدت ۲/۵ ماه
*تعداد کشیک: ۲۴ کشیک : ۹ شب کار - ۸ صبح کار - ۸ عصر کار
*کارگاه های آموزشی: کارگاه ارتقای کیفیت خدمات و حاکمیت بالینی

نیم سال چهارم: ۱۰ واحد (۴ واحد پایان نامه و کارورزی ۶ واحد)

*دروس: ادامه پایان نامه و دفاع از پایان نامه
- کارورزی: ۶ واحد(کد ۱۷) ۴۰۸ ساعت
- انجام کارورزی به مدت ۳ ماه در عرصه به صورت تمام وقت، شیفت در گردش
- محل در کلیه بخش های کودکان، اورژانس، مراکز بهداشتی درمانی، مرکز پزشک خانواده و بازدید منزل
- هر ماه ۱۳۶ ساعت جمعاً ۴۰۸ ساعت (کشیک ها: ۱۶ شب کار - ۲۰ صبح کار - ۱۶ عصر کار)
*کارگاه آموزشی: کارگاه خدمات مبتنی بر شواهد

تذکر: جهت فراغت از تحصیل دانشجویان تکمیل نمودن Log book مهارتهای تخصصی مصوب الزامی می باشد.

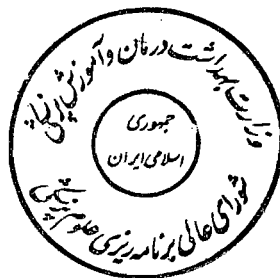

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان

پیشنیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
	۲۶	۱۷	۹	۱	۰/۵	۰/۵	سیستم اطلاع رسانی پزشکی*	۰۱
	۶۸	۳۴	۳۴	۳	۱	۲	آمار و روش تحقیق پیشرفته**	۰۲
	۹۴	۵۱	۴۳	۴	۱/۵	۲/۵	جمع	-

* گذراندن این درس برای همه دانشجویان به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی می باشد.

** گذراندن این درس با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی است.

جدول ب: دروس اختصاصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری کودکان

کد درس	نام درس	تعداد واحد					تعداد ساعات					پیش نیاز یا همزمان
		نظری	عملی	کارآموزی	کارورزی	جمع	نظری	عملی	کارآموزی	کارورزی	جمع	
۰۳	اخلاق پرستاری در کودکان و روابط حرفه‌ای	۱	۰/۵	-	-	۱/۵	۱۷	۱۷	-	-	۳۴	-
۰۴	نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها	۱/۵	-	۰/۵	-	۲	۲۶	-	۲۶	-	۵۲	-
۰۵	مدیریت پرستاری بالینی	۱	-	۰/۵	-	۱/۵	۱۷	-	۲۶	-	۴۳	۰۴
۰۶	آشنایی با روشهای آموزشی	۱	۰/۵	-	-	۱/۵	۱۷	۱۷	-	-	۳۴	-
۰۷	بیماریهای ژنتیکی و مشاوره	۰/۵	۰/۵	-	-	۱	۹	۱۷	-	-	۲۶	-
۰۸	بررسی وضعیت سلامت کودک	۰/۵	-	۱	-	۱/۵	۹	-	۵۱	-	۶۰	-
۰۹	تکامل و سلامت خانواده	۰/۵	-	۰/۵	-	۱	۹	-	۲۶	-	۳۵	-
۱۰	پرستاری در دوره نوزادی	۱	-	۱	-	۲	۱۷	-	۵۱	-	۶۸	۰۸ و ۰۹
۱۱	پرستاری در دوره شیرخوارگی	۱	-	۱	-	۲	۱۷	-	۵۱	-	۶۸	۰۸ و ۰۹
۱۲	پرستاری در دوره نوپایی و خردسالی	۱	-	۱	-	۲	۱۷	-	۵۱	-	۶۸	۰۸ و ۰۹
۱۳	پرستاری در سنین مدرسه	۱	-	۱	-	۲	۱۷	-	۵۱	-	۶۸	۰۸ و ۰۹
۱۴	پرستاری در دوره نوجوانی	۱	-	۱	-	۲	۱۷	-	۵۱	-	۶۸	۰۸ و ۰۹
۱۵	سلامت روان کودکان و نوجوانان	۰/۵	-	۰/۵	-	۱	۹	-	۲۶	-	۳۵	-
۱۶	پرستاری کودکان در سوانح، حوادث و بلایا	۰/۵	-	۰/۵	-	۱	۹	-	۲۶	-	۳۵	-
۱۷	کارورزی	-	-	-	-	۶	-	-	-	-	-	-
۱۸	پایان نامه	۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	جمع کل	۳۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

نام درس: سیستمهای اطلاع‌رسانی پزشکی

کد درس: ۰۱

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری- عملی (۰/۵ واحد نظری- ۰/۵ واحد عملی)

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی):

*آشنایی با رایانه‌ی شخصی:

۱- شناخت اجزای مختلف سخت‌افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲- کارکرد و اهمیت هریک از اجزای سخت‌افزاری و لوازم جانبی.

*آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.

۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳- نحوه‌ی استفاده از Help ویندوز.

۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز (ورد، پاورپوینت، اکسس، اکسل و ...)

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم‌افزارهای عملی- کاربردی رشته تحصیلی.

۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم‌افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه‌ی جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه‌ی تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- مهارت جستجو با موتورهای جستجوی مهم و جستجوی علمی scientific search

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته‌ی تحصیلی.

منابع درس:

1-Finding Information in Science, Technology and Medicine Jill Lambert, Taylor & Francis , latest edition

2- Information Technology Solutions for Healthcare Krzysztof Zieliński et al., latest edition

شیوه ارزشیابی فراگیر:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.

- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی

اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

کد درس: ۰۲

نام درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: تسلط فراگیران بر مفاهیم آمار توصیفی-تحلیلی، روش های تحقیق علمی، بگونه ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی و کاربرد نتایج تحقیقات گذشته در عمل باشند.

شرح درس: در این درس اصول و مبانی روش تحقیق، چگونگی طراحی یک طرح پژوهشی و قواعد نقد و بررسی پژوهشهای دیگر مرور شده و دانشجویان با نحوه مواجهه علمی با مسایل پیرامون خود، می توانند نگرش حل مساله را کسب نموده و در کشف راههای علمی قادر و توانا می گردند.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

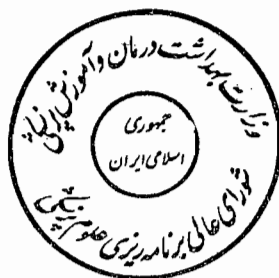
الف: نظری ۲ واحد (۳۴ ساعت)

قسمت اول- آمار:

- مروری بر مقیاسهای اندازه گیری (اسمی-رتبه ای-فاصله ای-نسبتی)
- مروری بر شاخصهای تمایل مرکزی آمار توصیفی (میانگین، مد، میانه)
- مروری بر شاخصهای پراکندگی آمار توصیفی (انحراف معیار، خطای معیار، واریانس)
- مروری بر آزمون فرض
- آشنایی با خطای نوع اول و دوم و نحوه محاسبه P-Value و فاصله اطمینان
- آشنایی با آزمونها برای مقایسه دو یا چند گروه با در دست داشتن داده های کمی و کیفی (مجذور کای، مکنمار، ویلکاکسون، کروسکال-والیس، تی زوج، ...)
- نحوه تعیین حجم نمونه به کمک نرم افزار
- محاسبه حساسیت و ویژگی
- آشنائی با نرم افزار SPSS :
- تعریف و کار با پرونده ها
- وارد کردن و ویرایش داده ها
- صادر کردن و وارد کردن فایلها در SPSS
- جستجوی مقادیر، متغیرها و سطرها
- ایجاد متغیر در SPSS
- کار با نمودارها و گزارشهای SPSS
- انجام آزمونهای مورد نیاز، تجزیه و تحلیل آماری از جمله Reg. Correlation, χ^2 , T-test

قسمت دوم-روش تحقیق:

- مروری بر اصول روش تحقیق

- آشنایی با پژوهش (تاریخچه، تعاریف ..... انواع مطالعات کمی، انتخاب موضوع)
  - چهارچوب نظری- پنداشتی و مروری بر مطالعات و روش استفاده از منابع
  - اهداف، سئوالات، فرضیه ها، پیش فرضها، محدودیت های پژوهش،
  - روشها و مواد شامل (جامعه، نمونه و روشهای نمونه گیری، محیط پژوهش، متغیرها و مقیاس سنجش آنها، روشهای گردآوری داده ها، اعتبار و اعتماد ابزار، نمایش یافته ها، منابع داده ها، روشهای آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات، اصول اخلاقی در پژوهش)
  - نتیجه گیری و بحث پیشنهادات برای کاربرد یافته ها و پژوهشهای آتی
  - مروری بر انواع مطالعات کیفی
  - نحوه تنظیم یک طرح پژوهشی
  - روشهای کاربردی نتایج تحقیقات در بهبود خدمات پرستاری (Research Utilization)
- ب: رئوس مطالب: عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- انجام محاسبات آماری بر روی داده های فرضی یا داده های یک پژوهش
- پیشنهاد یک طرح پژوهشی

منابع درس :

- 1- Wood, GT, Haber. J, Nursing Research: Method, Critical Appraisal Utilization, Mosby. (Last edition)
- 2- Deniz, F. Polit, B. Nursing Research. (Last edition)
- ۳- کتب و مجلات دیگر در زمینه تحقیق در پرستاری
- ۴- روش های آماری و شاخص های بهداشتی، تألیف دکتر کاظم محمد؛ دکتر حسین ملک افضلی، آخرین چاپ
- ۵- اصول آمار زیستی، دکتر آیت اللهی، آخرین چاپ
- ۶- و سایر منابع مورد تایید استاد مربوطه

شیوه ارزیابی دانشجو:

نظری:

- حضور موثر در کلاس
  - امتحانات میان ترم و پایان ترم
  - مشارکت فراگیران در اداره کلاس (ارائه سمینار)
  - نقد و بررسی ۲ پژوهش
- عملی: ارائه کتبی یک طرح پژوهشی

کد درس : ۰۳

نام درس : اخلاق پرستاری در کودکان روابط حرفه‌ای

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد : ۱/۵ واحد

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

شرح درس: این درس مبانی نظری و مهارت‌های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه‌ای را بر اساس ارزشهای انسانی فراهم می‌کند. در این درس فراگیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می‌گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه‌های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه‌های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه‌ای پرستاری تجزیه و تحلیل می‌شود. در این درس فراگیران به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم‌گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می‌کنند تا از این راه صلاحیتهای اخلاق حرفه‌ای در آنها تقویت شود.

اهداف:

فراگیران در پایان این درس قادر خواهند بود:

- ۱- جنبه‌های تاریخی و مبانی نظری اخلاق پرستاری را بیان کنند
- ۲- اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری را شرح دهد
- ۳- دیدگاههای اخلاقی در کار پرستاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند
- ۴- راههای تصمیم‌گیری اخلاقی با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته‌های مختلف علوم پزشکی، منطبق با اخلاق پرستاری را توضیح دهد
- ۵- در مباحث مربوط به تصمیم‌گیریهای اخلاقی در مراقبت از مددجویان مشارکت کند
- ۶- راهکارهای توسعه عملکرد اخلاقی در پرستاری را شرح دهد
- ۷- نسبت به موضوعات اخلاقی حساسیت نشان دهند
- ۸- نسبت به حمایت از حقوق مددجویان متعهد باشد
- ۹- رشد اخلاق حرفه‌ای خود و محیط کاری خود را مورد نقد قرار دهد
- ۱۰- ارزشهای اخلاقی و کرامت انسانی در محیط‌های کاری خود را مورد نقد قرار دهد

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت)

- ۱- تعریف اخلاق پرستاری و اهمیت آن
- ۲- معنویت و فلسفه اخلاق
- ۳- سلامت و معنویت
- ۴- کرامت انسان و ارزشهای اخلاقی اسلامی
- ۵- تاریخ اخلاق پرستاری و روابط انسانی
- ۶- اصول اخلاق زیستی (اتونومی، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت)

- ۷- حساسیت اخلاقی در امر آموزش پرستاری (بالینی)
- ۸- مدل‌های ارتباطی پزشک - پرستار - بیمار
- ۹- اصول تصمیم‌گیری بر اساس مبانی اخلاقی در تقابل با مشکلات حرفه‌ای پرستاری
- ۱۰- مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری
- ۱۱- شناخت حقوق اساسی بشر و احترام به حقوق مددجو/بیمار
- ۱۲- مسئولیت‌های حرفه‌ای پرستاران مبتنی بر موازین اخلاقی
- ۱۳- موضوعات اخلاقی در مراقبت پرستاری از گروه‌های آسیب‌پذیر
- ۱۴- کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه‌ای
- ۱۵- اخلاق حرفه‌ای در نظام سلامت
- ۱۶- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوء رفتار حرفه‌ای، غفلت، ...)
- ۱۷- بکارگیری اصول اخلاقی و رعایت ارزشهای انسانی و حرفه‌ای در جریان ارائه مراقبت‌های تخصصی به مددجو/بیمار خاص و خانواده‌های آنها

ب: عملی نیم واحد (۱۷ ساعت)

- ارائه گزارش کتبی و شفاهی (کنفرانس) از چالش‌های اخلاق پرستاری و روابط حرفه‌ای پرستاری از یکی از بخش‌های مراقبت پرستاری بالینی
- ارائه راهکارها مبتنی بر موازین و کدهای اخلاقی

منابع اصلی درس:

۱. قرآن کریم
۲. نهج الفصاحه
۳. نهج البلاغه
۴. رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
۵. کلینی رازی، محمد ابن یعقوب. اصول کافی. تهران: دارالکتب الاسلامیه؛ ۱۳۶۵.
۶. بحار الانوار
۷. مصباح یزدی، محمد تقی. آموزش فلسفه. تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۴.
۸. مصباح یزدی، محمد تقی. در جستجوی عرفان اسلامی. قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷.
۹. لاریجانی، باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی ج ۱ و ۲. انتشارات برای فردا. تهران. ۱۳۸۳.
۱۰. دمازی، بهزاد. سلامت معنوی. انتشارات طب و جامعه، تهران: چاپ اول، زمستان ۱۳۸۸.
۱۱. طباطبائی، محمد حسین. معنویت تشیع. قم: انتشارات تشیع، ۱۳۵۴.
۱۲. مطهری، مرتضی. آزادی معنوی. تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۶۱.
۱۳. بوالهری، جعفر. موضوعات و زمینه‌های پژوهش در موارد مشترک روانشناسی، روانپزشکی و مذهب. اندیشه و رفتار، سال سوم شماره ۱۰ و ۹، ۱۳۷۶.
۱۴. اشرفی، منصور. اخلاق پزشکی و سوء رفتار حرفه‌ای. دانشگاه علوم پزشکی ایران. تهران ۱۳۸۴.
۱۵. جولایی، سودابه. دهقان نیری، ناهید. اخلاقیات در پرستاری. وزارت بهداشت. معاونت سلامت- دفتر امور پرستاری ۱۳۸۸.

16- B, Rich K. L.(last edition) Nursing Ethics Across the curriculum and into practice, Boston: Jones and Bartlett Publishers.

17- Davis A. J, Tschudin V., Rave L. D. Essentials of teaching and learning in nursing

18-Thompson I. E, Melia K. M, Boyd Kenneth M, Horsburgh D. (last edition) Nursing ethics, Edinburgh: Churchill Livingstone.

19-Sachedina,A.,Islamic biomedical ethics .Principles and Application .Oxford University Press,2009.

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری: امتحانات کتبی دوره ای و پایانی -

عملی: ارزشیابی گزارشات کتبی و شفاهی ارائه شده

کد درس: ۰۴

نام درس: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: در پایان درس دانشجویان بتوانند انواع نظریه ها و الگوهای مهم در رشته پرستاری را توضیح داده و ضمن آشنایی با ضرورت بکارگیری آنها در عرصه های مختلف رشته پرستاری اصول، شرایط و نحوه بکارگیری مدل را شرح دهند.

شرح درس:

رشد حرفه پرستاری زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و تئوریها بر مبنای دانش تجربی است. نظریه ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه بکارگیری دانش و مهارتهای مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کنند.

رئوس مطالب: (۵۲ ساعت)

الف: نظری ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- مفهوم نظریه و الگوی پرستاری
- مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط الگو و نظریه
- مروری بر تاریخچه نظریه و مدلها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری
- کاربرد فرآیند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری
- نظریه پردازان و ارائه دهندگان مدلهاى معروف پرستاری
- اصول، شرایط و نحوه بکارگیری نظریه ها و مدلهاى پرستاری

ب: کارآموزی ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

خدمات: طراحی برنامه مراقبت بالینی مددجویان در چارچوب الگوهای تدریس شده، مراقبت از کودکان بستری در بخش های مرتبط با کودکان با بهره گیری از مدلهاى معرفی شده
عرصه: بخشهای جنرال و تخصصی کودکان - بخشهای NICU و PICU
کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع درس: (Last Edition)

1- Alligood, M.R. and Tomy, A.M. (last edition), Nursing Theory Utilization & Application, Mosby, Elsevier

2- Johnson, B.M. and Webber, P.B. (last edition), An Introduction to Theory and Reasoning in Nursing, Lippincott Williams & Wilkins

۳- کتب و مجلات معتبر در ارتباط با نظریه ها و الگوهای پرستاری مطابق با دانش روز منتشره از دانشگاهها و مراکز علمی معتبر دنیا

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی
- ارائه خلاصه مقالات و کنفرانس
- انتخاب یک مدل و بررسی شرایط و نحوه بکارگیری آن در یکی از عرصه های حرفه ای و گزارش آن به صورت شفاهی و کتبی (پروژه عملی)
- آزمون کتبی دوره ای و پایانی

کارآموزی:

ارزیابی الگو و مدل های پرستاری کودکان و ارائه حداقل ۲ مورد طرح مراقبتی

پیش نیاز یا همزمان: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت رهبری و مدیریت پرستاری به منظور اداره موثر و همه جانبه سازمانها در عرصه های مختلف خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی

شرح درس:

در این درس ضمن مرور تاریخچه، نظریه ها، اصول و وظایف مدیریت و با تاکید بر مفاهیم: فرآیند ارتقاء کیفیت، استانداردهای پرستاری، مدیریت راهبردی و .... پرستاران را در جهت اداره همه جانبه سازمانهای پرستاری به منظور ارتقاء توانمندی های مدیریت آماده می نماید.

رئوس مطالب: (۴۳ ساعت)

الف: نظری یک واحد (۱۷ ساعت)

- مبانی مدیریت خدمات پرستاری
- مروری بر اصول مدیریت (طرح و برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری، نظارت و کنترل و ...)
- روانشناسی در مدیریت و سازمان (تغییر، ارتباط، انگیزش، تفکر خلاق و .....
- بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری
- کاربرد علم آمار و انفورماتیک در مدیریت پرستاری
- آشنایی با سازمان های ملی و بین المللی پرستاری
- قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری
- تامین نیروی انسانی (تقسیم کار، شرح وظایف و .....
- جذب و نگهداری، ارتقاء، بهسازی و توسعه نیروی انسانی
- آموزش ضمن خدمت و بازآموزی ها
- استانداردها و حسابرسی در پرستاری
- تصمیم گیری و مشکل گشایی
- قدرت و تفویض اختیار
- ارزشیابی عملکرد کارکنان
- مدیریت استراتژیک، مشارکتی، مدیریت زمان، مدیریت کیفیت جامع (T.Q.M)
- مدیریت در بحران و بلایای طبیعی
- مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی (M.I.S)

ب: کارآموزی ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

خدمات: نظارت بر حسن اجرای برنامه های مراقبت از بیمار

- نظارت بر حسن اجرای برنامه های آموزش به بیمار و خانواده آنان (برنامه ریزی ترخیص بیمار و پیگیری آن در منزل)
  - بررسی نیازهای آموزشی کارکنان و برنامه ریزی آموزش مداوم مبتنی بر نیازهای مذکور
  - آشنایی با سطوح مدیریتی مراکز خدمات بهداشتی درمانی با همکاری و مشارکت مدیران مسئول در برنامه ریزیهای مدیریتی و نحوه ارزشیابی و مدیریت
  - مراقبت از کودکان بستری در بخش های مرتبط با کودکان با بهره گیری از مدل های معرفی شده و بکار بستن توانمندی و مهارتهای مورد انتظار
- عرصه: بخشهای جنرال و تخصصی کودکان
کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع اصلی درس :

- 1- Gillies D. A. *Nursing Management, A system Approach*, WB Saunders Co; (Last Edition)
- 2- Tomey, A.M. "*Nursing Management and Leadership*". Mosby Co.
- 3- Kelly, P. "Nursing Leadership & Management". Thomson Delmar Learning. (Last Edition)
- 4- Swansburg C. R. ; Swansburg J. R. "Introductory Management and Leadership for Nurses Jones and Bartlett Publishers. (Last Edition)

۵- کتب و مجلات معتبر دیگر در زمینه مدیریت پرستاری

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

ارزیابی نظری:

- شرکت در کلاس و ارائه پروژه درسی
- امتحانات دوره ای و پایانی برای مباحث نظری و کارورزی
- سمینار مسایل مدیریت پرستاری

ارزیابی کارآموزی:

ارزیابی پروژه کارورزی مدیریت

هدف کلی درس: تسلط بر دانش و کسب مهارتهای تدریس و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، تدریس و ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی های مددجو، خانواده، دانشجویان و کارکنان در سطوح مختلف.

شرح درس:

در این درس روشهای آموزش و اصول یاددهی و یادگیری، عوامل موثر بر هر کدام مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. هر دانشجو دو برنامه آموزشی را برای یک گروه دانشجو یا فراگیر (یکی در داخل و یکی در خارج از کلاس) طبق الگوی تعیین شده تهیه و علاوه بر ارائه کتبی بصورت عملی اجرا و ارزشیابی می کند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری یک واحد (۱۷ ساعت)

- یادگیری (تعاریف، تئوریا، اصول کلی) اصول، فرآیند و عوامل موثر در یادگیری و یاد دهی (آموزش)
- معرفی الگوهای تدریس
- برنامه ریزی آموزشی، اهداف، راهبردها و مواد آموزشی
- انواع یادگیری، مهارتهای ذهنی و راهبردها
- اصول یادگیری بالینی
- روشهای یادگیری مداوم و مادام العمر
- مراحل اجرای پانل، سمینار، کنگره، .....
- نیازسنجی آموزشی در نظام سلامت
- آموزش به مددجو و خانواده
- آموزش به کارکنان
- انتخاب و بهره برداری از رسانه ها
- استفاده از روشهای آموزش از راه دور
- روشهای نوین تدریس در علوم پزشکی
- طراحی و برنامه ریزی یک آموزش (آموزش انفرادی و گروهی)
- ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، اصول، انواع آن، آزمونها و کاربرد آنها)
- ارزشیابی عملکرد

ب عملی: نیم واحد (۱۷ ساعت)

- طراحی و برنامه ریزی آموزش به مددجو و خانواده
- طراحی و برنامه ریزی آموز به کارکنان
- طراحی و برنامه ریزی آموزش به دانشجویان

منابع درس : (Last Edition)

- ۱- طراحی نظام های آموزشی: تصمیم گیری در برنامه درسی و طراحی برنامه درسی، زفسکی، ای جی، آخرین چاپ
- ۲- راهبردها و فنون طراحی آموزشی، لشین، س بی و پولاک، جی، و رایگلورث، سی ام، آخرین چاپ
- 3- Keating, s.b. Curriculum development and evaluation in nursing, (Last Edition), Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- 4- Uys, L.R. & Gwele, N.S. Curriculum development in nursing: Process & innovation, (Last Edition), London: Routledge.
- 5- Bastable, S.B. (Last Edition), Nurse as educator: Principles of teaching and learning practice, Boston: Jones & Bartlett Publishers
- 6- Billings, D.M. and Halstead, J.A. (Last Edition) Teaching in Nursing: A guide for faculty, Saunders, Elsevier
- 7- Pollard, A. and Collins, J. Maddock, M. and Sinco, N. (Last Edition), Reflective Teaching, London: Continuum
- ۸- کلیه کتب و مقالات جدید مربوط به روش تدریس و برنامه ریزی آموزشی

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال در کلاس
- امتحانات مرحله ای و پایانی
- ارائه کتبی یک مقاله در مورد تأثیر آموزش مداوم در بهبود کیفیت خدمات در نظام سلامت

عملی:

- تدوین، اجرا و ارائه کتبی یک برنامه آموزشی به مددجو و خانواده در بخش های کودکان
- تدوین، اجرا و ارائه کتبی یک برنامه آموزشی به کارکنان در بخش های کودکان
- تدوین، اجرا و ارائه کتبی یک برنامه آموزشی به دانشجویان

هدف کلی درس:

فراگیری مفاهیم ژنتیک به روش علمی و آکادمیک جهت درک و فهم دانشجویان پرستاری و شناخت بیماران با انواع بیماریها و ناهنجاریهای متعدد ژنتیکی و غیرژنتیکی، تا بتوانند ضمن فراگیری، خدمات لازم را در حوزه های مربوطه (آموزش و مشاوره.....) به کودک و خانواده ارائه نمایند

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

الف- نظری ۰/۵ واحد (۹ ساعت)

- تاریخچه علم ژنتیک و وضعیت کنونی در ایران و دنیا
- تاثیر عوامل ژنتیکی در سلامت
- اختلالات ژنتیکی و تاثیر آن بر خانواده
- اختلالات تک ژنی، پلی ژنی و بیماریهای مرتبط
- اختلالات کروموزومی و بیماریهای مرتبط
- اختلالات چندعاملی و بیماریهای مرتبط
- غربالگری ژنتیکی (تخمین خطر و میزان بروز بیماری ها)
- تشخیص قبل از تولد (روش های سیتوژنیک و مولکولار)
- ارزشیابی و مشاوره ژنتیکی (ترسیم شجره نامه)
- نقش و مسئولیت های پرستار کودکان در ارائه خدمات به کودک و خانواده (مشاوره، ارجاع موارد و ...)

ب- عملی ۰/۵ واحد (۱۷ ساعت)

- مشارکت در جلسات مشاوره
- تمرین اصول مشاوره و تخمین خطر
- اخذ و ترسیم شجره نامه
- بازدید از آزمایشگاه سیتوژنیک و مولکولار
- آشنایی با نحوه نمونه گیری و انجام آزمایشات ژنتیکی
- بازدید از مراکز مرتبط (کودکان استثنایی، تالاسمی، خون، مراکز تحقیقات و درمان ژنتیک)
- عرصه: کلینیک ژنتیک - آزمایشگاه ژنتیک

1. Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. 8th ed; Philadelphia: Mosby, Elsevier, (last edition).
2. Wong's D.L. Essentials of Pediatric Nursing. (last edition), Philadelphia: Mosby Elsevier, (last edition)
3. 6. Judith A Schiling Mc Cann. Manual Nursing Practice. Pediatric Nursing. Lippincott Williams & Wilkins. (last edition).
4. Alan Glasper, Jim Richardson. A Text book of children and young people Nursing . CHURCHILL LIVINGSTONE, (last edition)
5. NANCY A RYAN. WEN GER Core Curriculum for Primary Care Pediatric Nurse Practitioners. Philadelphia: Mosby, (last edition).

۶- ژنتیک پزشکی تامسون، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه‌های مختلف:

نظری:

- حضور فعال در کلاس

- شرکت در آزمون میان دوره ای و پایانی

عملی:

- ارائه حداقل ۲ مورد Case برای هر دانشجو از مصاحبه تا مشاوره و اخذ تاریخچه و ارجاع مددجو به مراکز

ذیربط

هدف کلی درس: فراگیری ارزیابی وضعیت سیستم‌های مختلف بدن کودکان جهت شناخت وضعیت سلامت و مشکلات کودکان (انحراف از سلامت)، ارائه تشخیص‌های پرستاری بر آن اساس و انجام مراقبت‌های پرستاری مرتبط با کودک و ارائه راهنمایی‌های لازم به خانواده

رئوس مطالب: (۶۰ ساعت)

الف- نظری ۰/۵ واحد (۹ ساعت)

- معرفی نقش و وظایف پرستار متخصص کودکان در حیطه‌ها، سطوح و بخش‌های مختلف تخصصی (درمانگاه، بخش، مدرسه، منزل و.....)
- برقراری ارتباط و مصاحبه با کودک و خانواده در دوره‌های مختلف سنی
- گرفتن تاریخچه کودک و خانواده در دوره‌های سنی مختلف
- ارزیابی رشد و تکامل کودکان
- بررسی وضعیت پوست، مو، سر و گردن
- بررسی وضعیت قلب و ریه
- بررسی وضعیت شکم (کلیه، کبد و...)، اندامها، عضلات و مفاصل و ستون فقرات
- بررسی وضعیت سیستم اعصاب مرکزی و محیطی (رفلکسها و...)
- بررسی وضعیت اعضاء تناسلی و بلوغ در نوجوانان

ب- کارآموزی ۱ واحد (۵۱ ساعت)

خدمات: بررسی و ارزیابی وضعیت سلامت کل سیستم‌های بدن کودک در دوره‌های سنی مختلف (نوزاد، شیرخوار، نوپا، خردسال، سن مدرسه و نوجوان) با استفاده از ابزارهای مناسب (assessment tools) سیستم مربوطه و ارائه گزارش کتبی (حداقل یک کودک در دوره‌های مختلف)

بررسی نیازهای آماده‌سازی، آموزشی و مراقبت از کودک و خانواده هنگام انجام آزمایشات تشخیصی و پاراکلینیکی (سی تی اسکن، رادیولوژی، ام آر آی و ...) و انجام پروسیجرهای خاص به همراه مدرس مربوط

عرصه: کلیه بخش‌های نوزادان - کودکان - کلینیک‌ها - مدارس - مهدهای کودک

توضیح واحد: (۵۱ ساعت): ۲ روز مهد کودک - ۲ روز مدرسه - ۵ روز بخش‌های نوزادان و کودکان (با توجه به برنامه زمان بندی شده)

منابع درس : (Last Edition)

1. Fuller J, Schaller-Ayers J. Health assessment A nursing approach. Philadelphia: J.B.Lippincott, (last edition).
2. Hockenberry MJ ,Wong DL. Wong's Clinical Manual of Pediatric Nursing. (last edition); Philadelphia: Mosby, Elsevier, (last edition).
3. Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. (last edition); Philadelphia: Mosby, Elsevier, (last edition).
4. James S R, Ashwill JW, Droski SC. Nursing care of children principle and practice. 2nd Ed: Philadelphia; W.B. Saunders, (last edition)
5. Joyce Engel. Pediatric Assessment- Pocket Guide Series. Philadelphia: Mosby, (last edition)

۶. معاینه فیزیکی اطفال، طاهری، سیداسماعیل. طالب نژاد، محمدرضا، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال در کلاس

- شرکت در آزمون میان دوره ای و پایانی

کارآموزی:

- انتخاب یک کودک برای هر دانشجو جهت بررسی کامل وضعیت سلامت کودک

- ارائه گزارش کتبی یک بررسی کامل همراه با مشکلات و طراحی راهکارهای مناسب برای حل آن مبتنی بر

فرایند پرستاری

هدف کلی درس:

توانمند سازی دانشجو برای شناخت انواع خانواده، مراحل و چگونگی تکامل آن و فراهم آوردن مراقبت های مناسب از کودک و خانواده از طریق فرآیند بررسی و شناخت و حمایت از آنان به منظور استفاده بهینه از سایر سیستمهای حمایت کننده در راستای حداکثر ارتقاء تکامل و سطح سلامت

رئوس مطالب: (۳۵ ساعت)

الف- نظری ۰/۵ واحد (۹ ساعت):

- خانواده به عنوان یک سیستم: تعاریف، دیدگاه ها، انواع خانواده، تقسیم بندی مراحل خانواده
- تئوری های مرتبط با خانواده (تکاملی، سیستمی و ...) و دیدگاه اسلام در مورد خانواده
- بررسی روند تکاملی خانواده، ساختار خانواده (داخلی، خارجی) بررسی عملکرد خانواده
- آپگار خانواده، مسائل، مشکلات، وظایف و معرفی ابزار نمونه بررسی خانواده (دو جلسه)
- تاثیر متقابل سیستم خانواده و سایر سیستمها بر یکدیگر
- مراقبت خانواده محور: از تئوری تا عمل در ایران و دنیا
- خانواده و اجتماعی شدن کودک، تفاوت های جنسی و تاثیر آن بر کودک
- خانواده و آسیب های روانی - اجتماعی: طلاق، جدایی، کودک آزاری، فرزند خواندگی، خانواده های آسیب پذیر، مرگ والدین

ب- کارآموزی: ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت):

خدمات: دانشجویان موظفند ضمن جستجو و یافتن ابزار مناسب بررسی خانواده و متناسب سازی آن تحت نظر استاد مربوطه با انتخاب حداقل ۶ خانواده دارای یک کودک نوزاد، شیرخوار، نوپا، خردسال، سن مدرسه ونوجوان در شرایط معمولی و مشکل دار را براساس فرم بررسی خانواده و طبق مراحل فرایند پرستاری ارزیابی، راهنمایی، مراقبت و حمایت نماید.

عرصه: بخش های کودکان / درمانگاه های کودکان

کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع درس: (Last Edition)

- 1- Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. 8th ed; Philadelphia, St. Louis, Mosby, Elsevier, (last edition).
- 2- Wong's D.L. Essentials of Pediatric Nursing. (last edition), Philadelphia: Mosby Elsevier, (last edition).
- 3- James S R, Ashwill JW, Droski SC. Nursing care of children principle and practice. (last edition): Philadelphia; W.B. Saunders, (last edition).

- 4- Lancaster J, Stanhope M. Family centered care community health nursing. Toronto: Mosby Elsevier, (last edition).
- 5- Pillitteri A Maternal and child Health Nursing. Philadelphia: J.B. Lippincott, (last edition).

۶- کتب مرتبط فارسی

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- بحث گروهی، حضور فعال و انجام تکالیف
- شرکت در آزمون میان دوره ای و پایانی

کارآموزی:

ارائه گزارش کتبی ۲ مورد از موارد ذکر شده بر اساس فرم بررسی خانواده، تعیین مشکلات و طراحی راهکارهای مناسب برای حل آن مبتنی بر فرایند پرستاری

نام درس : پرستاری در دوره نوزادی
پیش نیاز یا همزمان: بررسی وضعیت سلامت کودک - تکامل و سلامت خانواده

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

دانشجو با ارزشیابی و شناخت علایم بالینی و پاراکلینیکی بر اساس تغییرات پاتوفیزیولوژیکی در اختلالات کلیه سیستم ها و همچنین اورژانسهای نوزادان قادر به تشخیص های پرستاری، برنامه ریزی، مراقبت و پیشگیری از بروز عوارض بوده و بتواند به خانواده آموزش های لازم را برای به حداکثر رساندن سطح سلامت ارائه دهد

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف - ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

- مقدمات دوره نوزادی، زندگی خارج رحمی و سازگاری با آن و مراقبتهای اولیه بهداشتی
- بررسی نوزاد طبقه بندی نوزاد بر اساس سن داخل رحمی (GA) و مراقبتهای پرستاری ویژه
- نیازهای روحی روانی : ارتباط مادر و نوزاد، رابطه پیوند دلبستگی ، ، مراقبت کانگورویی (KMC)، سازگاری (COPE) و مراقبت خانواده محور (FCC)
- نیازهای تغذیه ای نوزاد
- آزمایشات پاراکلینیک و غربالگری
- احیاء نوزادان
- دارو درمانی و سرم درمانی در نوزادان (ترم و نارس)
- سندرم زجر جنین و مراقبتهای مربوطه و اکسیژن درمانی هیپوگلیسمی، هیپوکلسمی
- سپتی سمی، زردی و مراقبتهای مربوطه (مبتنی بر شواهد و بر اساس حل مشکل)
- ترخیص نوزاد، مراقبت در منزل، آموزش هنگام ترخیص
- مراقبتهای کلی جسمی و روانی : بررسی نوزاد، مراقبت خانواده محور، انواع تغذیه و مراقبتهای اولیه مبتنی بر شواهد و بر اساس حل مشکل
- دارو درمانی، سرم درمانی و واکسیناسیون نوزاد
- مراقبت از نوزاد دارای سندرم دیسترس تنفسی (مبتنی بر شواهد و بر اساس حل مشکل)
- چگونگی برخورد با خانواده دارای نوزاد ناقص، ناهنجار و...
- چگونگی برخورد با نوزاد مادر معتاد، مبتلا به ایدز، هپاتیت و.... (خانواده محور مبتنی بر شواهد و بر اساس حل مشکل)

ب - کارآموزی واحد (۵۱ ساعت)

- خدمات: ارزیابی بالینی نوزاد ترم و نارس (تعیین سن داخل رحمی با استفاده از جدول بالارد جدید)
- ارزیابی روند رشد نوزاد با استفاده از منحنی های رشد

- پذیرش و ترخیص نوزاد
- عرصه: بخش های نوزادان / بخش NICU
- کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده
- مراقبتهای کلی جسمی و روانی (بررسی نوزاد، مراقبت خانواده محور، انواع تغذیه و مراقبتهای اولیه مبتنی برشواهد و بر اساس حل مشکل
- تثبیت وضعیت و انتقال نوزاد
- کنترل عفونت
- دارو درمانی، CPR، IV Therapy و واکسیناسیون نوزاد
- مراقبت از نوزاد(نارس و ترم)با سندرم دیسترس تنفسی، سپتی سمی و زردی مبتنی برشواهدو براساس حل مشکل
- گزارش دهی و گزارش نویسی بالینی به صورت case study
- برگزاری ژورنال کلاب

منابع اصلی درس:

1. Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. (last edition); Philadelphia, St.Louis, Mosby, Elsevier, (last edition)..
2. Wong's D.L. Essentials of Pediatric Nursing. (last edition), Philadelphia: Mosby Elsevier, (last edition).
3. James S R, Ashwill JW, Droski SC. Nursing care of children principle and practice. (last edition): Philadelphia; W.B. Saunders, (last edition)..
4. Wong's D.L. Maternal child nursing wong. Philadelphia: Mosby Elsevier. (last edition).
5. McKinney ES, Ashwill JW, Murray Sh S, et al. Maternal child Nursing.Philadelphia; W.B.Sunders: (last edition).
6. Pillitteri Maternal and child Health Nursing. Philadelphia: J.B. Lippincott, (last edition)..

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال در کلاسها
- شرکت در آزمون میان دوره ای و پایانی

کارآموزی:

ارائه گزارش کتبی ۲ مورد از موارد ذکر شده براساس فرم بررسی نوزاد، تعیین مشکلات و طراحی راهکارهای مناسب برای حل آن مبتنی بر فرایند پرستاری

نام درس: پرستاری در دوره شیرخوارگی
کد درس: ۱۱
پیش نیاز یا همزمان: بررسی وضعیت سلامت کودک - تکامل و سلامت خانواده
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: دانشجو با ارزشیابی و شناخت علایم بالینی و پاراکلینیکی بر اساس تغییرات پاتوفیزیولوژیکی در اختلالات سیستم های مختلف و همچنین اورژانسهای شیرخواران به تشخیص های پرستاری، برنامه ریزی، مراقبت و پیشگیری از بروز عوارض بوده و بتواند به خانواده آموزش های لازم را برای به حداکثر رساندن سطح سلامت کودک و خانواده ارائه دهد

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف- نظری (۱۷ واحد (۱۷ ساعت)

- رشد و تکامل دوره شیر خوارگی
- رشد فیزیکی، تکامل و بلوغ ارگان ها و اندام ها، تکامل روانی اجتماعی، تکامل شناختی، تکامل حرکتی، تکامل حسی، تکامل زبان- گفتار ونحوه برقراری ارتباط تکامل اجتماعی و عاطفی، تاثیر فرهنگ بررشد و تکامل در این دوره نقش پرستار در رشد و تکامل دوره شیر خوارگی
- معاینه فیزیکی کودک شیرخوار، اخذ تاریخچه سلامتی
- بستری شدن در بیمارستان و تاثیر آن بر کودک و خانواده به صورت مراقبت خانواده محور
- مراقبت پرستاری از کودک شیر خوار در خانواده و مراکز بهداشتی مبتنی بر فرایند پرستاری
- مراقبت های درمانی، دارو درمانی، CPR، IV Therapy و واکسیناسیون
- تجویز داروهای خوراکی
- تغذیه، تغذیه کمکی، مراقبت از دندان ها، خواب، بازی، پیشگیری از حوادث،
- مراقبت از کودک شیر خوار با نیاز های اختصاصی (مزمّن ویا ناتوان کننده) مبتنی بر فرایند پرستاری
- مراقبت های تسکینی و کنترل درد در کودکان شیر خوار
- مراقبت از شیر خوار در حال مرگ
- آموزش به خانواده برای انجام معاینات دوره ای
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای اختلالات شناختی-حسی-ارتباطی
- مفاهیم کلی کودک دارای تخریب توامان: نابینا-ناشنوا، ارتباط غیرکلامی، اختلالات گفتاری، اوتیسم و مراقبتهای پرستاری آن
- مراقبت در منزل
- مراقبت پرستاری در موقعیت های اورژانس (سندروم مرگ ناگهانی شیر خوار) و حوادث کودک با اختلال عملکرد عصبی-عضلانی، عضلانی: تشخیص و طبقه بندی، هیپوتونی، - آتروفی عضلانی نخاعی شیرخوارگی (وردنیک هافمن)
- سندرم گیلن باره (پلی نوریت عفونی)، کزاز، بوتولیسم، میاستنی گراو
- صدمات طناب نخاعی (اصول فیزیولوژی عصبی-عضلانی)-

- تعادل آب، اختلال در تعادل مایعات و الکترولیت، دزهیدراتاسیون، مسمومیت ناشی از آب، ادم-
- اختلال در تعادل اسیدوباز: تعادل اسیدوباز، اسیدوز تنفسی، آلکالوز تنفسی، اسیدوز متابولیک، آلکالوز متابولیک
- بررسی و مراقبتهای پرستاری در اختلالات مایعات و الکترولیت (تاریخچه، مشاهدات بالینی، اندازه گیری مایعات خورده شده و دفع شده، مایع درمانی محیطی (انفوزیون داخل وریدی، انفوزیون داخل استخوانی، آماده سازی کودک و والدین، پروسیجرها، مراقبتهای لازم از مسیروریدی، قطع سیروریدی، عوارضها) شیر خواری موقعیتهایی که عدم تعادل مایعات و الکترولیتها را ایجاد میکند: اختلالات گوارشی، اسهالهای مقاوم مرحله شیر خواری، اسهال غیر اختصاصی مزمن، استفراغ
- حالات شوک: شوک، شوک سپتیک، شوک آنافیلاکسی، سندرم شوک توکسیک در دوران شیر خواری

ب - کارآموزی واحد (۵۱ ساعت)

خدمات: دانشجویان موظفند با استفاده از ابزار مناسب بررسی شیرخوار با انتخاب حداقل ۵ خانواده دارای شیرخوار در شرایط مشکل دار براساس فرم بررسی و طبق مراحل فرایند پرستاری تحت نظر استاد مربوطه ارزیابی، راهنمایی، مراقبت و حمایت کرده، گزارش کتبی ارائه نمایند.

عرصه: بخش های کودکان

کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع اصلی درس:

1. Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. (last edition); Philadelphia, St.Louis, Mosby, Elsevier, (last edition)...
2. Wong's D.L. Essentials of Pediatric Nursing. (last edition)...., Philadelphia: Mosby Elsevier, (last edition)...
3. James S R, Ashwill JW, Droski SC. Nursing care of children principle and practice. (last edition). Philadelphia; W.B. Saunders, (last edition)...
4. Pillitteri. Maternal and child Health Nursing. Philadelphia: J.B. Lippincott, (last edition)...

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال در کلاس
- برگزاری آزمونهای کتبی میان دوره ای و پایان دوره
- ارائه سمینارهای فردی و گروهی

کارآموزی:

بررسی و جمع آوری اطلاعات و تعیین مشکلات حداقل ۲ کودک شیرخوار برای هر دانشجویان و تدوین برنامه مراقبتهای خانواده محور، اجرا و ارزشیابی هر یک از آنها توسط دانشجویان، همچنین آموزش به خانواده بر اساس نیازهای آنها

نام درس: پرستاری در دوره نوپایی و خردسالی   کد درس: ۱۲
پیش نیاز یا همزمان: بررسی وضعیت سلامت کودک - تکامل و سلامت خانواده
تعداد واحد: ۲
نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: توانمندسازی دانشجو برای شناخت اصول و مفاهیم سلامت تابیماری کودکان در مرحله نوپایی و خردسالی بابرقراری ارتباط و حمایت مناسب و بموقع از خانواده جهت شناسایی کودکان دارای مشکل و فراهم آوردن موقعیتهای مناسب باتوجه به نقش پرستارکودکان درمراقبت از کودک نوپا و خردسال از پذیرش تا ترخیص
رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف- نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت):

- ارتقاء سلامت کودک نوپا و خانواده
- ارتقاء حداکثر رشد و تکامل، تطبیق بامسائل مربوط به رشد و تکامل، ارتقاء حداکثر سلامتی طی دوران نوپایی
- اختلالات و مشکلات شایع سیستمهای بدن در دوران نوپایی شامل:
  - کودک با اختلالات اکسیژن و تغییرات کربن دی اکسید
  - ساختار و عملکرد مجاری تنفسی، بررسی عملکرد تنفسی، درمانهای تنفسی، تراکئوستومی، اورژانسهای تنفسی، مدیریت مراقبت پرستاری
  - کودک با اختلالات شایع عملکرد تنفسی دوران نوپایی
  - دیدگاههای کلی راجع به عفونتهای تنفسی، فونتهای مجاری فوقانی تنفسی، عفونتهای مجاری تنفسی تحتانی، عفونتهای دیگر مجاری تنفسی (نوپدید، سل ریه)، اختلالات تنفسی که موجب تحریک پذیری مجاری غیر تنفسی میشود، اختلال عملکردهای تنفسی طولانی مدت، سندرم آپنه انسدادی خواب کودک
  - با اختلالات عملکرد قلبی - عروقی
  - ساختار و عملکرد قلب، بررسی عملکرد قلب، تستهای تشخیصی عملکرد قلب
  - اختلالات اکتسابی قلبی-عروقی، پیوند قلب کودک با اختلال عملکرد گوارشی (معدی-روده ای)
  - ساختار و عملکرد سیستم گوارشی، بررسی عملکرد گوارشی، اختلال در حرکات روده ای، سندرم روده تحریک پذیر، وضعیتهای التهابی، بیماریهای روده ای التهابی، بیماریهای اولسر پپتیک، سندرم سوء جذب (سندرم روده کوتاه)، خونریزی سیستم گوارشی، آزمایشات تشخیصی
  - اختلالات کبدی، هپاتیت حاد، سیروز
  - کودک با اختلال عملکرد گوارشی (معدی-روده ای)
  - ساختار و عملکرد سیستم گوارشی، بررسی عملکرد گوارشی، اختلال در حرکات روده ای، سندرم روده تحریک پذیر، وضعیتهای التهابی، بیماریهای روده ای التهابی، بیماریهای اولسر پپتیک، سندرم سوء جذب (سندرم روده کوتاه)، خونریزی سیستم گوارشی، آزمایشات تشخیصی
  - اختلالات کبدی، هپاتیت حاد، سیروز
  - کودک با اختلالات عملکرد خونی
  - سیستم خونی و عملکرد آن، عوامل اصلی خونی، بررسی عملکرد خونی

- اختلالات سلولهای قرمز خون، آنمی هایی که موجب افزایش تخریب گلبول قرمز میشوند، آنمی هایی که موجب تخریب یا کاهش تولید گلبول قرمز میشوند، هموستاز نرمال و نقص در هموستاز
- دیگر اختلالات هماتولوژیک
- سوختگی ها (ویژگیهای زخمهای سوختگی، پاتوفیزیولوژی، تدابیر درمانی، مدیریت مراقبت پرستاری تانوتوانی - ارتقاء سلامتی کودک خردسال و خانواده
- ارتقاء رشد و تکامل، تطبیق با مسائل مربوط به رشد و تکامل نرمال، ارتقاء حداکثر رشد و تکامل در سالهای قبل از مدرسه
- مشکلات سلامتی - بهداشتی در اوائل دوران کودکی:
- بیماریهای عفونی: بیماریهای واگیردار، عفونت چشم، عفونت دهان
- بلع اشیاء یا مواد صدمه زننده (کلیات درمان و مراقبت اورژانس در کودکان، مسمومیت با فلزات سنگین، مسمومیتهای شایع و رایج در کودکان)
- سوء رفتار با کودک (کودک غفلت شده، آزار جسمی، آزار جنسی، آزار عاطفی، سوء درمان کودک، مراقبتهای پرستاری از کودک سوء رفتار شده)
- اختلالات و مشکلات شایع سیستمهای بدن در دوران خردسالی
- کودک با اختلال عملکرد کلیوی (ساختار و عملکرد کلیه، بیماریهای گلومولار، اختلالات توبولهای کلیه)
- اختلالات دیگر کلیوی (سندرم همولتیک- اورمیک، نفریت فاملیال (سندرم آلپورت)، پروتئینوری غیر قابل شرح، صدمات کلیوی، نارسایی کلیه، آزمایشات تشخیصی درمان جایگزینی کلیوی (همودیالیز)، هموفیلتراسیون مداوم و ریدی، پیوند کلیه
- کودک با اختلال در عملکرد اسکلتی - عضلانی یا مفصلی
- کودک و تروما، اداره، بررسی تروما (تدابیر اورژانس، بررسی سیستمیک)
- کودک با ناتوانی در حرکت (علل، اثرات جسمی، اثرات روانی ناتوانی در حرکت، اثرات ناتوانی حرکت در خانواده)، وسایل حرکتی
- کودک با شکستگی، شکستگیها، کودک در گچ، کودک در تراکشن، فیکساسیون خارجی و داخلی، عوارض شکستگی، آمپوتاسیون
- مسائل مرتبط با سلامتی و ورزش، صدمات و مشکلات بهداشتی ناشی از ورزش (آمادگی برای انواع ورزشها، انواع صدمات، له شدگیها، در رفتگیها، پیچ خوردگیها و کشیدگیها، شکستگیهای ناشی از فشار، صدمات ناشی از ورزشهای آبی، نقش پرستار در ورزش کودکان
- تورنتیکولی، جابجایی اپی فیز فمور، کیفوز و لوردوز، اسکولیوز ایدیوپاتیک عفونتهای ارتوپدی (استئومیلیت، آرتريت سپتیک، سل استخوانی)
- اختلال عملکرد مفاصل و استخوان (استئوژنزیم ایمپرکتا، آرتريت روماتوئید جوانان، لوپوس اریتماتو سیستمیک)

ب - کارآموزی ۱ واحد (۵۱ ساعت)

خدمات: دانشجویان موظفند با استفاده از ابزار مناسب بررسی کودک نوپا و خردسال با انتخاب حداقل ۵ خانواده دارای کودک نوپا و خردسال در شرایط مشکل دار براساس فرم بررسی و طبق مراحل فرایند پرستاری تحت نظر استاد مربوطه ارزیابی، راهنمایی، مراقبت، حمایت کرده و گزارش کتبی ارائه نماید.

عرصه: بخش های کودکان

کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع اصلی درس:

1. Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. (Last edition)...; Philadelphia, St.Louis, Mosby, Elsevier, (last edition)....
2. Wong's D.L. Essentials of Pediatric Nursing. (last edition)..., Philadelphia: Mosby Elsevier, (last edition)....
3. James S R, Ashwill JW, Droski SC. Nursing care of children principle and practice. (Last edition)....:

۴- طرح مراقبتی بالینی کودکان، آرزومانیاس، صنویا. سمیعی، سوسن. کریمی، رقیه.. آخرین چاپ

۵- سوالات جامع مراقبتهای پرستاری کودکان(براساس اشویل)، دانشورعامری، زهرا و همکاران(گروه کودکان)..
آخرین چاپ

۶-درسنامه پرستاری کودکان (سالم و بیمار)، حامد مرتضوی، آخرین چاپ

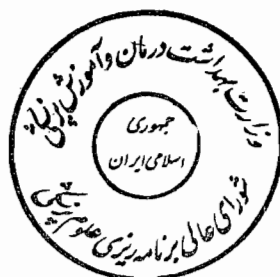
شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- بحث گروهی، حضور فعال وانجام تکالیف
- شرکت در آزمون میان دوره ای و پایانی

کارآموزی:

- ارائه گزارش کتبی ۲ مورد از موارد ذکر شده بر اساس فرم بررسی کودک نوپا و خرد سال، تعیین مشکلات و طراحی راهکارهای مناسب برای حل آن مبتنی بر فرایند پرستاری

نام درس : پرستاری در دوره سنین مدرسه
کد درس: ۱۳
پیش نیاز یا همزمان: بررسی وضعیت سلامت کودک - تکامل و سلامت خانواده
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری- ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: توانمند سازی دانشجو برای شناخت علایم بالینی و پاراکلینیکی کودکان سن مدرسه بر اساس تغییرات پاتوفیزیولوژیکی در اختلالات سیستم های مختلف بدن وارائه مراقبت و آموزش های مناسب به کودک و خانواده به منظور دستیابی به حداکثر سطح سلامت، بدین منظور به دانشجو کمک می شود ضمن تلفیق آموخته های خود با آموخته های قبلی، مهارت های تفکر خلاق را در امر مراقبت از کودک و خانواده به کار گیرد .

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف- نظری ۱ واحد (۱۷ ساعت):

- ارتقاء حداکثر رشد و تکامل

تکامل بیولوژی، تکامل روانی اجتماعی، خلق و خو، تکامل شناختی، تکامل اخلاقی، تکامل معنوی، تکامل زبان، تکامل اجتماعی، تکامل مفهوم از خود، تکامل جنسی، بازی و تئوریهای زیر بنایی سازگاری با نگرانی های مرتبط با رشد و تکامل

تجارب مدرسه، محدودیت ها، استرس، ترس از مدرسه

- ارتقاء سطح بهداشت در دوران مدرسه

رفتارهای بهداشتی، تغذیه، سوء تغذیه، کمبودها، چاقی، خواب و استراحت، فعالیت های جسمی، بهداشت دهان، بهداشت مدرسه، پیشگیری از صدمات، راهنمایی های پیشگیرانه در مراقبت از خانواده و مراقبت در خانه (home care) نقش اولیاءمدرسه در سلامت کودک

- مراقبت خانواده محور از مشکلات سلامت در سن مدرسه

- مراقبت پرستاری از کودک دارای بیماری و مشکلات پوستی: بیماری های موثر بر پوست، ضایعات پوست، زخمها

- عفونت های پوستی : عفونت های باکتریایی ، عفونت های ویروسی، عفونتهای قارچی ، گال، و...

بیماریهای سیستمی مرتبط با ضایعات پوست :عفونت های قارچی سیستمیک، عفونتهای باکتریایی(گال ، شپش و

...کچلی/قارچی

- بیماری های مربوط به مسائل شیمیایی یا فیزیکی:درماتیت های تماسی، اجسام خارجی، آفتاب سوختگی، سرما

زدگی هیپوترمی

- بیماریهای پوست مربوط به حساسیت های دارویی: واکنش های دارویی

- بیماریهای دندان: پوسیدگی دندان، بیماریهای پریدونتال ، مال اکلوژیوم، تروما/ ضربه

- بیماریهای مربوط به کنترل دفع شب ادراری، عدم کنترل دفع

- مراقبت خانواده محور از کودک دارای نیازهای ویژه

کودک ناتوان، کودک عقب مانده ذهنی، مشکلات ارتباطی، شناختی، عصبی

- مراقبت خانواده محور از کودک مبتلا به بیماری مزمن

- مراقبت خانواده محور از کودک دارای مشکلات کلیوی:

- مروری بر بیماریهای کلیوی و مجاری ادرار، مشکلات گلومرولی، نارسایی کلیه ، دیالیز، همودیالیز

- مراقبت خانواده محور از کودک مبتلا به مشکلات اکسیژن و نیتروژن
مشکلات تنفسی، عفونتهای سیستم تنفسی، مشکلات مزمن سیستم تنفسی، COPD، آسم و آلرژی
بیماریهای مزمن قلبی، موارد جراحی های قلبی، آنمی ها
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای اختلال مکانیزمهای تنظیمی و غددرطانهها، اختلالات مغزی، اختلالات
آندوکراین: تیروئید، پارا تیروئید پانکراس،
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای اختلالات عملکرد اسکلتی - عضلانی
مشکلات عصبی عضلانی، شکستگی و در رفتگی ها، صدمات ناشی از ورزش
پیشگیری از مشکلات اسکلتی عضلانی مثل اسکلوزیس، کیفوز، لوردوز تورتیکولی، اسکلیوزیز ایدیوپاتیک
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای اختلالات سیستم عصبی مرکزی ضایعات عروق مغز، ترومای جمجمه و...
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای بیماریهای نقص ایمنولوژی و ...
اختلالات ایمنولوژی، بیماریهای روماتیسمی، تب روماتیسمی، ارتريت روماتید
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای بیماریهای چشم، گوش، حلق، بینی
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای مشکلات رفتاری
بیش فعالی، کم توجهی، اختلالات یادگیری، مشکلات تیک
- مراقبت خانواده محور از کودک دارای مشکلات بهداشت روان و اختلالات روانی - اجتماعی
اختلال پس از ضربه، ترس از مدرسه، شکم درد، افسردگی، اسکیزوفرنی
ب- کارآموزی ۱ واحد (۵۱ ساعت):

خدمات: دانشجویان موظفند با استفاده از ابزار مناسب بررسی خانواده با انتخاب حداقل پنج خانواده دارای یک کودک
سن مدرسه در شرایط مشکل دار را براساس فرم بررسی خانواده و طبق مراحل فرایند پرستاری تحت نظر استاد
مربوطه ارزیابی، راهنمایی، مراقبت و حمایت کرده و گزارش کتبی ارائه نماید.

عرصه: بخش های کودکان / مدرسه

کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع اصلی درس:

1. Hockenberry MJ, Wilson D. Wong's nursing care of infants and children. (Last edition); Philadelphia: Mosby, Elsevier, (last edition).
2. Wong's D.L. Essentials of Pediatric Nursing. (last edition), Philadelphia: Mosby Elsevier, (last edition).
3. James S R, Ashwill JW, Droski SC. Nursing care of children principle and practice. (last edition): Philadelphia; W.B. Saunders, (last edition)
4. Pillitteri A. Maternal and child Health Nursing. Philadelphia: J.B. Lippincott, (last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال و مرتب در کلاس
- آزمونهای مرحله ای، پایانی و تکالیف مربوطه
- ارائه کنفرانسهای فردی و گروهی

ب- کارآموزی:

- ارزیابی، بررسی و جمع آوری اطلاعات، تعیین مشکلات و ارائه گزارش کتبی حداقل ۳ کودک برای هر دانشجو و تدوین برنامه مراقبتی، اجرا و ارزشیابی هر یک از آنها بر اساس فرایند پرستاری توسط دانشجو، همچنین آموزش به کودک و خانواده بر اساس نیازهای آنها.

نام درس: پرستاری در دوره نوجوانی
 کد درس: ۱۴
 پیش نیاز یا همزمان: بررسی وضعیت سلامت کودک - تکامل و سلامت خانواده
 تعداد واحد: ۲
 نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: دانشجو قادر باشد نسبت به نیازها، اصول و مفاهیم مرتبط با سلامت تابیماری در دوره نوجوانی شناخت پیدا کند و با برقراری ارتباط، آموزش و حمایت مناسب و به موقع از خانواده جهت شناسایی نوجوانان دارای مشکل، آنان را راهنمایی، هدایت و حمایت کند و با فراهم آوردن موقعیتهای مناسب با توجه به نقش پرستار در امر پیشگیری سه سطح بعنوان یک فرد مطلع و فعال از نوجوان و خانواده از پذیرش تا ترخیص در ابعاد جسمی روانی - اجتماعی و بعد از آن بمنظور دستیابی به حداکثر سطح سلامت نوجوان و خانواده فعالیت نماید.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف - ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

- رشد و تکامل در دوره نوجوانی - اعضاء تناسلی و بلوغ در نوجوانان، عضلات و مفاصل
- تکامل شناختی
- تفکر عقلانی، تکامل اخلاقی، تکامل معنوی (دینی)، ارزش استقلال فردی، نیازهای نوجوان
- تکامل روانی - اجتماعی
- تکامل هویت فردی، هویت جنسی، تکامل تصویر ذهنی
- محیط های اجتماعی
- ارتباط با خانواده، ارتباط با همسالان، مدارس، محیط کار، بستری شدن و اثرات آن بر نوجوان در ابعاد جسمی، روانی - اجتماعی، ترس از ضربه بدنی، از دست دادن کنترل
- تکامل بیولوژیکی
- اثرات نور و آندوکراین بلوغ، تغییرات هورمون های جنسی در دوره بلوغ، بلوغ جنسی در دختران و پسران، تاخیر در بلوغ جنسی در دختران و پسران، بلوغ زودرس و اثرات آن، تغییرات فیزیولوژیکی و روانی دوره بلوغ، استمناء
- ادراکات نوجوان درباره سلامت، فاکتورهای موثر بر سلامت و احساس خوب بودن در نوجوان
- تغذیه، عادات غذایی و اصلاح آن، خواب و استراحت، فعالیت بدنی و ورزش، بهداشت دندان
- معاینات دوره ای: خودآزمایی پستان، معاینه چشم، دندان آزمایشات خون و...
- مهارت های زندگی از طریق اصلاح سبک زندگی
- مراقبت از خود بمنظور حفظ و ارتقاء سلامت
- پیشگیری از رفتارهای پرخطر جسمی
- پیشگیری از آسیب های ورزشی و صدمات ناشی از تصادفات با اتومبیل و موتورسیکلت
- صدمات عمدی و غیر عمدی به بدن (جراحی بینی، هرگونه تغییر در ظاهر و اندام بدن و...)
- سازمان ها و مراکز فرهنگی - حمایتی مرتبط با نوجوانان - نقش ها، وظایف (شهرداری، بهزیستی، سازمان ملی جوانان مشکلات سلامت در نوجوانی و مراقبت های پرستاری

- اختلالات تغذیه ای و مشکلات آن و مراقبت های پرستاری
- چاقی، بی اشتهاپی و پرخوری عصبی، رژیم سخت غذایی، آنمی و استئوپروز ناشی از بد غذایی و رژیم غذایی نادرست
- مسایل مربوط به سلامت نوجوان در ارتباط با Sex
- حاملگی نوجوان، پدرنوجوان، سقط نوجوان
- جنبه های اجتماعی، روانی و اقتصادی حاملگی
- رفتارهای پرخطر جنسی، تجاوز جنسی، همجنس بازی در دختران و پسران
- بیماری های عفونی منتقل شونده، ایدز، سیفلیس، گنوره، هپاتیت و ویروسی، عفونت کلامیدیایی
- الگوهای مصرف سیگار و سوء استفاده از مواد، آشنایی با انواع و اشکال مختلف مواد مخدر (کوکائین، شیشه، کراک، نارکوتیک ها و....)، علائم و نشانه های زودرس و دیررس اعتیاد در نوجوان، استفاد از الکل، نقش پرستار در پیشگیری از اعتیاد در سطح باتا کید بر نقش خانواده
- مشکلات سلامت روانی در نوجوانی و مراقبت های پرستاری
- افسردگی، اضطراب و رفتارهای هیستریک، شیوع و مراقبت های لازم
- خودکشی و فاکتورهای فردی، خانوادگی، اجتماعی مرتبط با آن، متدها و انواع آن، پیشگیری و مراقبت های پرستاری
- مدیریت استرس و استفاده از مکانیزم های سازگاری، استراتژی های حل مسئله
- مشاوره و راهنمایی در سلامت و بهداشت روان نوجوان و خانواده نقش
- مشکلات اجتماعی در نوجوانی و مراقبت های پرستاری
- فرار از مدرسه، فرار از خانه، نوجوان خیابانی
- رفتارهای ضد اجتماعی (سرقت، ضرب و شتم و...)، گروه گرایی انحرافی
- اختلالات و ناراحتی های شایع دوره نوجوانی و مراقبت های پرستاری
- بیماری قلبی- عروقی
- افزایش فشار خون، افزایش چربی خون، آترواسکلروزیس و سایر ریسک فاکتورهای قلبی-عروقی
- اختلالات و بیماری های حاد و مزمن تنفسی، حساسیت تنفسی، توبرکلوزیس
- بیماری پوستی و مراقبت های پرستاری
- اگزما، آکنه
- بیماری های دستگاه تناسلی - ادراری دختران و پسران - اعضاء تناسلی و بلوغ در نوجوانان
- اختلالات قاعدگی، آمنوره اولیه و ثانویه، بی نظمی های ماهانه، دیسمنوره آندومترئوز، ولوواژنیت، علائم و نشانه ها و مراقبت های پرستاری
- تومورهای بیضه، واریکوسل
- عفونت ادراری، پیشگیری و مراقبت پرستاری، همودیالیز، بیماری مزمن کلیه
- بیماری های مزمن در دوره نوجوانی
- دیابت در نوجوان از پیشگیری تا نوتوانی
- آرتريت روماتوئید، تیروئیدیت مزمن از پیشگیری تا نوتوانی

- نوجوان بایک بیماری مزمن و تطابق با بیماری، مهارت های زندگی و تاثیر آن بر سلامت نوجوان و خانواده در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی
  - بیماری های خون و لنف
  - لوسمی و مراقبت مربوطه، عفونت های منونوکلئوز، لنفوم هوچکین و غیره اوچکین، تومورهای استخوان، استئوسارکوما
  - آنومالی سیستم اسکلتی - عضلانی عضلات و مفاصل
  - اسکولزیس، استفاده از بریس، فلج اندام ها، همی پلژی، پاراپلژی، مراقبت های پرستاری و توانبخشی
  - اختلال عملکرد عضلانی
  - درماتومیوزیس جوانی
  - دیستروفی عضلانی (دیستروفی دوشن ماسکولار)
  - اختلالات عدم کفایت سیستم ایمنی
  - مکانیزمهای درگیر در سیستم ایمنی (مکانیزمهای خاص ایمنی)
  - HIV عفونت ویروسی نقص سیستم ایمنی انسان
  - بیماری تخریب ایمنی ترکیبی
- ب- کارآموزی: ۱ واحد (۵۱ ساعت):

خدمات: دانشجویان موظفند به مراکز مرتبط مثل بیمارستان در بخش ها و درمانگاه های مختلف، کانون تربیت، مدرسه، باتوجه به موارد بستری و یا ارجاعی حداقل ۴ نوجوان را به همراه خانواده در شرایط سلامت و مشکل بررسی کرده و براساس فرآیند پرستاری مراقبت کرده و نتیجه را به صورت گزارش کتبی ارائه نمایند.

- آموزش به مددجو و خانواده بر اساس نیازهای آنها بصورت شفاهی و کتبی از طریق تهیه پمفلت های آموزشی

- ارائه گزارش از بازدید از مراکز اصلاح تربیت و تبیین نیازهای نوجوانان

عرصه: بخش های کودکان - درمانگاه کودک و نوجوان - دبیرستان ها

کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع اصلی درس:

- 1- Wong, D.L, Hochenberry, M.J. Wilson D . (last edition) .Wong's clinical manual of pediatric nursing. (last edition). Elsevier Mosby co
  - 2- Wong's. (last edition) Essentials of Pediatric Nursing (last edition) .the Elsevier Mosby co.
  - ۳- درسنامه پرستاری کودکان ونگ، دانا وانگ، مریلین هاکنبری، دیوید ویلسون، آخرین چاپ
  - ۴- کلیه کتب و مقالات جدید مربوط به روانشناسی بلوغ و نوجوانی، پیشگیری از اعتیاد و رفتارهای پرخطر
- شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال و مرتب در کلاس
- آزمونهای مرحله ای، پایانی و تکالیف مربوطه
- ارائه کنفرانسهای فردی و گروهی

کارآموزی: ارزیابی، بررسی و جمع‌آوری اطلاعات و تعیین مشکلات حداقل ۲ نوجوان برای هر دانشجو و تدوین برنامه مراقبتی، اجرا و ارزشیابی هر یک از آنها توسط دانشجو و ارائه گزارش حداقل ۴ فرآیندپرستاری، به استاد مربوطه

۱

-ارائه گزارش از فعالیت و بازدید از سازمان‌ها و مراکز مرتبط با نوجوانان مثل سازمان ملی نوجوانان، مراکز پیشگیری از اعتیاد

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجو با رشد طبیعی کودک و نوجوان از نظر روانی - اجتماعی و اختلالاتی که در طول رشد از نظر رفتاری و هیجانی برای این گروه سنی ایجاد می شود .
در انتهای این دوره دانشجو بتواند علائمی را که از نظر روانی و رفتاری در کودکان و نوجوانان ایجاد می شود از نظر طبیعی یا غیر طبیعی بودن تشخیص دهد و در مورد لزوم به متخصص ارجاع نماید .

رئوس مطالب: (۳۵ ساعت)

الف - ۰/۵ واحد نظری (۹ ساعت)

- ۱- رشد طبیعی کودک و نوجوان از نظر توانایی های شناختی، ارتباط اجتماعی، زبان، بازی و هیجان
- ۲- دلبستگی کودک به مادر و تاثیر آن بر رشد کودک و شرایط روانی مادر
- ۳- عوامل موثر بر سلامت روان کودک
- ۴- اصول مدیریت رفتارهای کودک و نوجوان
- ۵- اختلال بیش فعالی - کم توجهی و اختلال رفتار؟
- ۶- اختلالات طیف اوتیسم
- ۷- اختلالات اضطرابی
- ۸- اختلالات وسواسی تیک
- ۹- اختلالات خلقی (افسردگی و دو قطبی)
- ۱۰- اختلالات پسیکو تیک
- ۱۱- درمان های دارویی و غیر دارویی

ب- کارآموزی: ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت):

خدمات: دانشجویان موظفند به مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستان در بخش اعصاب و روان کودکان و درمانگاه های مرتبط، کانون اصلاح تربیت، مدرسه، باتوجه به موارد بستری و یا ارجاعی حداقل ۲ کودک و نوجوان را به همراه خانواده در شرایط سلامت و مشکل بررسی کرده و براساس فرآیند پرستاری مراقبت کرده و نتیجه را به صورت گزارش کتبی ارائه نمایند.

آموزش به مددجو و خانواده بر اساس نیازهای آنها بصورت شفاهی و کتبی از طریق تهیه پمفلت های آموزشی
عرصه: بخش های روان کودک و نوجوان - درمانگاه اعصاب و روان کودک و نوجوان
کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

1-Synopsis of Psychiatry : Kaplan & Sadock, Final Edition

2-- Wong's. Essentials of Pediatric Nursing (last edition) .the Mosby co.

شیوه ارزشیابی دانشجوی در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال و مرتب در کلاس
- آزمونهای مرحله ای، پایانی و تکالیف مربوطه
- ارائه کنفرانسهای فردی و گروهی

کارآموزی:

ارزیابی، بررسی و جمع آوری اطلاعات و تعیین مشکلات حداقل ۲ نوجوان برای هر دانشجو و تدوین برنامه مراقبتی، اجرا و ارزشیابی هر یک از آنها توسط دانشجو و ارائه گزارش حداقل ۲ فرآیندپرستاری، به استاد مربوطه ارائه گزارش از فعالیت و بازدید از سازمان ها و مراکز مرتبط بانوجوانان

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با نیازهای کودک و نوجوان از نظر جسمی، روانی و اجتماعی و معنوی هنگام بروز بحران و نحوه مقابله با اختلالات مرتبط برای هر گروه سنی کودک و خانواده او می باشد .
در انتهای این دوره دانشجو بتواند اختلالات مرتبط با بروز بحران و همچنین کلیه مشکلات سلامتی کودک و خانواده را تشخیص داده و در جهت رفع مشکلات مبتنی بر شواهد تدابیر پرستاری لازم را به اجرا در آورد .

رئوس مطالب: ۳۵ ساعت

الف - ۰/۵ واحد نظری (۹ ساعت)

- تعریف و شناسایی انواع بلایا و حوادث
- تفاوت های آناتومیک و فیزیولوژیک کودکان و بزرگسالان در ارتباط با تاثیر حوادث و بلایا بر آنان
- ویژگی های شخصیتی و روانی کودکان در ارتباط با مراقبت از آنان در حوادث و بلایا
- برقراری ارتباط با کودک در سنین مختلف و خانواده در صحنه حادثه
- تریاژ با تاکید بر سنین مختلف کودکی
- ارزیابی صحنه حادثه و امنیت آن برای کودک و خانواده
- ارزیابی، معاینه بالینی اولیه و تدوین شرح حال کودک و خانواده در صحنه حادثه
- تعیین نیازهای کودک و خانواده و اولویت بندی آنها از نظر جسمی، روانی، اجتماعی، تغذیه....
- تعیین تشخیص های پرستاری مبتنی بر شواهد، برنامه ریزی، اجرای مداخلات پرستاری و ارزشیابی
- تاثیرات حوادث و بلایا در سنین مختلف کودکی (نوزادی، شیرخوارگی، نوپایی، قبل از مدرسه و سن مدرسه، نوجوانی)

- کودک آزاری و غفلت از کودکان در حوادث و بلایا

- حمایت از والدین و سایر مراقبین

ب- کارآموزی: ۰/۵ واحد (۲۶ ساعت)

خدمات: دانشجویان موظفند در بخش های اورژانس بیمارستانهای عمومی و تخصصی کودکان، حداقل ۲ کودک و نوجوان را به همراه خانواده در شرایط بحرانی و مشکل بررسی کرده و براساس فرآیند پرستاری مراقبت کرده و نتیجه را به صورت گزارش کتبی ارائه نمایند.

عرصه: بخش اورژانس بیمارستانهای کودکان

کشیک: با توجه به برنامه زمان بندی شده

منابع اصلی درس:

1-Deborah S Adelman :Disaster Nursing.Jones & Bartlett , last edition.

2 – Wong's , Nursing Care of Infants and Children. Last Edition.

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

نظری:

- حضور فعال و مرتب در کلاس
- آزمونهای مرحله ای، پایانی و تکالیف مربوطه
- ارائه کنفرانسهای فردی و گروهی

کارآموزی:

- ارزیابی، بررسی و جمع آوری اطلاعات و تعیین مشکلات حداقل ۲ کودک و نوجوان برای هر دانشجو و تدوین برنامه مراقبتی، اجرا و ارزشیابی هر یک از آنها توسط دانشجو و ارائه گزارش حداقل ۲ فرآیندپرستاری، به استاد مربوطه
- آموزش به مددجو و خانواده آسیب دیده بر اساس نیازهای آنها بصورت شفاهی و کتبی از طریق تهیه پمفلت های آموزشی

منابع فرهنگ اسلامی به زبان فارسی:

آیات، منابع روایی مربوط به درس پرستاری

- قرآن کریم
  - نهج الفصاحه
  - طب النبی
  - نهج البلاغه
  - رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
  - طب الصادق
  - طب الرضا
  - کلینی رازی، محمد ابن یعقوب .اصول کافی. تهران : دارالکتب الاسلامیه؛ ۱۳۶۵.
  - بحار الانوار
  - تهذیب الاحکام
  - استبصار
  - من لا یحضر الفقیه
  - قانون در طب . ابو علی سینا
- عیون اخبار الرضا

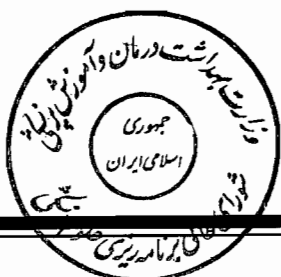

فصل چهارم
استانداردهای برنامه آموزشی
رشته پرستاری کودکان
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

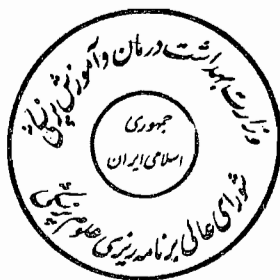

استانداردهای ضروری برنامه‌های آموزشی

- * ضروری است، برنامه آموزشی (Curriculum) مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیئت علمی و فراگیران قرار گرفته باشد.
- * ضروری است، طول دوره فراگیران، طبق مقررات، توسط دانشگاه‌های مجری رعایت شود.
- * ضروری است فراگیران لاگ‌بوک قابل قبولی، منطبق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه‌ی مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.
- * ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فرگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت‌های مداخله‌ای اختصاصی لازم را بر اساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- * ضروری است، در آموزش‌ها حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.
- * ضروری است، فراگیران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان و یا فراگیران سال بالاتر انجام دهند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران، طبق برنامه‌ی تنظیمی گروه، در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی نظیر: کنفرانس‌های درون‌بخشی، سمینارها، انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه آموزشی گروه در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود..
- * ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه‌های آموزشی همکاری‌های علمی از قبل پیش‌بینی‌شده و برنامه‌ریزی‌شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری‌ها باشند، در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران مقررات Dress code (مقررات ضمیمه) را رعایت نمایند.
- * ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تأیید گروه ارزیاب قرار گیرد.
- * ضروری است، منابع درسی اعم از کتب و مجلات موردنیاز فراگیران و هیات علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس آنان باشد.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود به روش‌های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود، در برنامه‌های پژوهشی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.
- * ضروری است، در گروه آموزشی اصلی برای کلیه فراگیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی‌ها، گواهی‌های فعالیت‌های آموزشی خارج از گروه اصلی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.

- * ضروری است، گروه برای تربیت فراگیران دوره، هیات علمی موردنیاز را بر اساس تعداد، گرایش و رتبه‌ی مندرج در برنامه در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد .
- * ضروری است، بخش برای تربیت فراگیران دوره، کارکنان دوره‌دیده موردنیاز را طبق موارد مندرج در برنامه در اختیار داشته باشد .
- * ضروری است، دوره، فضاهای آموزشی عمومی موردنیاز را از قبیل : کلاس درس اختصاصی، قفسه کتاب اختصاصی در گروه و کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر و سیستم بایگانی علمی در اختیار داشته باشد .
- * ضروری است، دوره، فضاهای اختصاصی موردنیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه در سطح دانشگاه در اختیار داشته باشند .
- * ضروری است، تعداد و تنوع جمعیت‌های مورد نیاز برای انجام پژوهشها در محل تحصیل فراگیران، بر اساس موارد مندرج در برنامه در دسترس باشند .
- * ضروری است، به ازای هر فراگیر در صورت نیاز به تعداد پیش‌بینی‌شده در برنامه، تخت بستری فعال (در صورت نیاز دوره) در اختیار باشد .
- * ضروری است، تجهیزات موردنیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت تجهیزات، مورد تأیید گروه ارزیاب باشد .
- * ضروری است، عرصه‌های آموزشی خارج از گروه، مورد تأیید قطعی گروه‌های ارزیاب باشند .
- * ضروری است، دانشگاه ذیربط یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک‌های مندرج در برنامه باشد .

فصل پنجم
ارزشیابی برنامه آموزشی
رشته پرستاری کودکان
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

ارزشیابی برنامه آموزشی رشته پرستاری کودکان
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

(Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری کودکان در پایان سال تحصیلی با نظرسنجی از دانشجویان، دانشجویان سال آخر، اساتید و مدیران گروههای آموزشی صورت می گیرد

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت ۴ الی ۶ سال از اجرای برنامه
- ۲- تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخصهای ارزشیابی برنامه:

شاخص:	معیار:
★ میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه:	۸۵ درصد
★ میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه:	۸۰ درصد
★ میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه:	۷۰ درصد
★ میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته:	طبق نظر ارزیابان
★ کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته:	طبق نظر ارزیابان

شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش‌آموختگان با پرسشنامه‌های از قبل تدوین شدن
- استفاده از پرسشنامه‌های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه‌های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می‌باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه‌ای، پیشنهادات و نظرات صاحب‌نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت‌های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش‌نویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ارائه خدمات سلامت باید:

۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد.

۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد.

۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد.

۱-۴) بر اساس دانش روز باشد.

۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد.

۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد.

۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد.

۱-۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد.

۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد.

۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد.

۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد.

۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیر فوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد.

۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد.

۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد برای حفظ آسایش وی راهکاری ارائه گردد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:

۲-۲-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش.

۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش.

۲-۱-۳) نام، مسؤلیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر.

۲-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار.

۲-۱-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان.

۲-۱-۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۲-۱-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان.

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۲-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد.

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط.

۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور.

۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت.

۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد.

۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد.

۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار(حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد.

۴-۲) در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد.

۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند.

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید.

۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند.

۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه پزشکی* باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد. لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینیو آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند(در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند)
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت های حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند وزنده نا متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوارو کفش ممنوع می باشد
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره(به جز حلقه ازدواج در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل ممنوع می باشد.

*منظور از گروه پزشکی، شاغلین در حرف پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری، مامایی، توانبخشی، بهداشت، تغذیه، پیراپزشکی، علوم پایه و فناوریهای نوین مرتبط با علوم پزشکی است.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت رفتار در محیط های آموزشی علوم علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- ادوکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فراگیران و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- چویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی های عمومی مرتبط نظیر آسانسورها، کافی شاپ ها و رستوران ها ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم وابسته پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.